

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 4 i pół do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa wliczona w ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-18

ADMINISTRACJA — 5.12-80

DRUKARNIA — 2.74-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Ofensywa frazesu

„Pułkownicy” z „Gazety Polskiej” odnieśli swoje pierwsze prawdziwe zwycięstwo: wywołali obszerną dyskusję artykułem „Linia podziału”. O to, zdaje się, temu piśmiu głównie chodziło i ten oto „sukces” wyszukuje ono w pełni. „Echo było silniejsze, niż głos” — woła triumfalnie „Gazeta Polska” w drugim z kolei artykule wstępnym, który napewno nie jest ostatnim. Ta ofensywa słowna ma cel zupełnie wyraźny. Chodzi o to, by w potoku słów zatopić fakty, by pięknie brzmiącym frazesem odurzyć czytelnika i pozbawić go zmysłu krytycznego; chodzi o „zagadanie” rzeczywistości. „Pułkownicy” stracili kredyt w społeczeństwie, ich reprezentatywni działacze wyszli z obiegu, podejmują tedy batalię prasową celem rehabilitacji i odegrania się.

Trzeba przyznać, że czołowi publicyści „Gazety Polskiej” umieją ładnie i uwodzicielsko pisać. Ale, jeżeli zabieramy znowu głos, to nie poto tylko, by obnażyć pustkę, ukrytą w frazesach, lecz także — podkreślić kilka znamienych chwytów i manewrów dyskusyjnych „Gaz. Pol.”.

Uderza przede wszystkim, że pismo to już poraz drugi w przeciągu kilku dni odzęgnywa się od słowa „pułkownicy”. „Żeby stanowiąc typ, w imieniu którego mówić pragniemy — pisze autor artykułu p.t. „W czym imieniu” — nie trzeba bynajmniej mieć rangi wojskowej, ani ostróg i szabli”.

Z kim tu autor polemizuje? Toć wyraźnie zastrzegł się, że nazw „pułkownicy” używamy jako terminu umownego, że nie chodzi nam o rangę, lecz o grupę ludzi w obozie „sanacyjnym”, którą społeczeństwo doskonale zna i zasłużenie ocenia. Odzęgnywanie się od „pułkowników” przypomina do złudzenia taktykę endeków, którzy zmieniają swą nazwę, ilekroć skompromitują się w opinii i tracą oparcie w społeczeństwie. Z tego punktu widzenia, panowie „pułkownicy” sami sobie wymierzają sprawiedliwość i — zapewne mimowoli — przyznają nam rację, gdy piszemy o bankructwie „pułkowników”.

Ale jak zwał — tak zwał. Cóż jednak „pułkownicy”, czy „eks-pułkownicy”, ofiarują społeczeństwu, czem się nanowo legitymują przed nim?

Ofiarują — stek frazesów. I to frazesów starych, wytartych, znanych zarówno ze słownika „sanacyjnego”, jak — endeków! Autor artykułu zastrzega się, że to, co pisze, nie jest ani metafizyką, ani frazeologią. Naszem zdaniem, jest to i metafizyka i — w 100% — frazeologia.

Autor twierdzi, że jego grupa troszczy się o całość, dla której poświęca interesy jednostek, grup i klas. Co to jest ta całość? „Całością tą jest Polska” — odpowiada autor. Ale już Słowacki wołał: „Polska, ale — jaka?” „Polska” obejmuje sobą wszystko, co w niej było, jest i będzie. „A kto mó-

wi wszystko, ten mówi — nie” — nauczał marsz. Piłsudski. Autor wślada za endekami powtarza, że sprawy ogólnonarodowe muszą mieć pierwszeństwo przed „wszelkimi zagadnieniami społecznymi” i stawia w jednym szeregu tych, co bronią „nietykalnej własności prywatnej” i tych, co bronią interesów t. zw. „świata pracy”.

Ale kto tak stawia sprawę, dla kogo — zwłaszcza w obecnym okresie dziejowym! — interes „tak zwanego (!) świata pracy”, jest wart tyleż, co interes klas posiadających, ten z konieczności broni przywileju klas posiadających i niepotrzebnie autor oburza się za to na endeków, zwłaszcza, że panowie „pułkownicy” pokazali w praktyce, jak to oni zwalczali przywileje.

Kto, jak autor artykułu, zapewnia, że jego grupa pracuje dla przyszłości, ten musi umieć rozróżniać, która część społeczeństwa należy do przeszłości, a która tworzy przyszłość. Nie można przecież przejść do przódka nad historią, rozwojem

i zróżniczkowaniem społeczeństw, nie można wieki 20-go utożsamiać ani z 17-ym, ani nawet z 19-ym, nie można wreszcie pozostać ślepy na to, co się dzieje obecnie w innych, przodujących świata, krajach. W przeciwnym razie słowa „państwo”, „naród”, „Polska”, „całość” — stają się czczą metafizyką, a rzekomy realizm, którym się chełpi autor i jego grupa, staje się niewinna zabawką w publicystyce, a — złem, ogromnym złem w polityce.

„Wedle stosunku wobec Państwa, wedle wpływu na dobro lub szkodę Państwa, mierzyć i osadzać trzeba każde działanie publiczne.” — Oto „realizm” autora. Ale kto ma być tym mierniczym i sędzią — autor nie mówi. „Pułkownicy” chcą jednocześnie i rządzić i sądzić. Jeżeli mowę min. Kwiatkowskiego potraktować jako wyrok nad dotychczasową gospodarką „sanacyjną”, to — jaką karę wyznaczy autor sobie i swojej grupie?

Autor lubuje się w manewrach „samoudręczania”, by w ten sposób pozyskać sympatię czytelnika: „Żyjemy wśród karykatury ubezpieczeń społecznych, karykatury kapitalizmu, karykatury etatyzmu, nieledwie karykatury szkolnictwa powszechnego” — rozpoczyna autor, jakgdyby „zapomniał”, że mija już 10-lecie rządów „sanacyjnych”, w których „pułkownicy” chyba dość nieposledni brali udział i ponoszą odpowiedzialność za te wszystkie — karykatury.

Autor zarzuca Socjalizmowi, że „nie troszczy się o wskazanie, co dziś czynić należy”. Jest to nieprawda, gdyż Socjalizm od zakończenia wojny światowej po dzień dzisiejszy daje konkretne i realne wskazania na DZIŚ we wszystkich krajach, gdzie głos Socjalizmu może się rozlegać.

Autor artykułu doskonale wie o tem, a mimo to używa demagogicznego chwytu, by wybielić swoją grupę. Artykuł ma na celu ofertę, a wyszła — napuszona spowiedź! (jmb.).

W poniedziałek o godz. 3 nad ranem z zamku Sandringham doniesiono, że król Jerzy spał nieco i że stan jego zdrowia nie uległ zmianie. Ułoża chorego czuwają wszystkie jego dzieci z wyjątkiem trzeciego syna, księcia Gloucester, który jest chory. Jedyną żyjącą siostrą króla, królową norweska Maud, jest stale informowana o przebiegu choroby.

Wczoraj po południu na zamku Sandringham zebrała się rada państwa w sprawie utworzenia Rady Stanu. Na posiedzeniu tem przewodniczył Mac Donald. Obecni byli, oprócz premiera i lorda kanclerza, minister spraw wewnętrznych, sir John Simon i arcybiskup Canterbury. Powołanie regenta jest uważane za oznakę, że choro-

ba króla może potrwać czas dłuższy. Po posiedzeniu Rady Tajnej odbyło się posiedzenie rady koronnej w pokoju króla z udziałem książąt Walji, Yorku i Kentu. W kołach dworskich sądzą, że król będzie miał natyle siły, aby móc podpisać dekret o ustanowieniu Rady Stanu. Rada Stanu będzie się składała, jak w roku 1928 — 29, z królowej, książąt Walji i Yorku, arcybiskupa Canterbury, lorda kanclerza i premiera.

Pomimo uspakajających wiadomości z kół dworskich w całym kraju panuje wielkie zaniepokojenie sposobu choroby króla. We wszystkich kościołach Wielkiej Brytanii, oraz dominjów, odbywają się nabożeństwa za zdrowie króla Jerzego.

Z rocznicą Pierwszego „Proleta rjatu”, z pięćdziesiątą rocznicą PIERWSZYCH WALK, PIERWSZYCH OFIAR I PIERWSZYCH WYSILKÓW Socjalizmu polskiego wiążemy nasz drugi skolei

NUMER PROPAGANDOWY

który ukaże się na dni 2 i 3 lutego. Numer ten — znacznie zwiększony — będzie zawierał szereg prac, poświęconych i przeszłości naszego ruchu, i zadaniom bieżącym, i zadaniom na przyszłość. Zamawiajcie ten numer zawcza su bezpośrednio w naszej Administracji (Warszawa, Warecka 7, tel. 220-13 i 5-13-80).

Rada Stanu w Anglii

rządzić będzie w czasie choroby króla Jerzego

W poniedziałek o godz. 3 nad ranem z zamku Sandringham doniesiono, że król Jerzy spał nieco i że stan jego zdrowia nie uległ zmianie. Ułoża chorego czuwają wszystkie jego dzieci z wyjątkiem trzeciego syna, księcia Gloucester, który jest chory. Jedyną żyjącą siostrą króla, królową norweska Maud, jest stale informowana o przebiegu choroby.

Wczoraj po południu na zamku Sandringham zebrała się rada państwa w sprawie utworzenia Rady Stanu. Na posiedzeniu tem przewodniczył Mac Donald. Obecni byli, oprócz premiera i lorda kanclerza, minister spraw wewnętrznych, sir John Simon i arcybiskup Canterbury. Powołanie regenta jest uważane za oznakę, że choro-

ba króla może potrwać czas dłuższy. Po posiedzeniu Rady Tajnej odbyło się posiedzenie rady koronnej w pokoju króla z udziałem książąt Walji, Yorku i Kentu. W kołach dworskich sądzą, że król będzie miał natyle siły, aby móc podpisać dekret o ustanowieniu Rady Stanu. Rada Stanu będzie się składała, jak w roku 1928 — 29, z królowej, książąt Walji i Yorku, arcybiskupa Canterbury, lorda kanclerza i premiera.

Rząd Laval'a przestał istnieć

„Oficjalny akt zgonu” nastąpi po powrocie Laval'a z Genewy

Prasa francuska prawie jednomyślnie wypowiada poglądy, że postanowienia komitetu wykonawczego stronnictwa radykałów socjalnych w sposób nieunikniony muszą spowodować dymisję Rządu.

„Le Journal” zaznacza, iż wprawdzie uchwały radykałów socjalnych nie wzywają ministrów, należących do tego stronnictwa, by ustąpili z Rządu, ale niemniej czynią to nieuniknionem. Inne zakończenie obecnego kryzysu byłoby cudem.

„Petit Parisien”, podobnie, jak radykalno - socjalna „Ere Nouvelle”, przewiduje upadek Rządu.

„Le Populaire” pisze: Sprawa jest zakończona. Niewiadomo kiedy gabinet zakończy swe oficjalne istnienie, ale już obecnie można powiedzieć, iż przestał on istnieć. Być może, iż oficjalny akt zgonu nastąpi po powrocie Laval'a z Genewy.

„L'Ordre” ocenia sytuację bardziej optymistycznie, liczy się jednakże z odmową Laval'a stworzenia nowego Rządu. Wśród kandy-

datów na przyszłych premierów — zdaniem dziennika — należy wymienić nazwiska: Regnier, Bonnet, Flandin i Mandel.

„Le Jour” wyłącza możliwość Rządu, na którego czele stanąłby Herriot, czy też Daladier, Chauteemps lub Paul Boncour. Większe szanse posiadałby Bouisson, ale jest mało prawdopodobnym, by zgodził się przyjąć misję tworze-

nia Rządu.

„Petit Journal” przypuszcza, iż Lebrun powierzy misję tworzenia Rządu jednemu z polityków radykalnych, którego zadaniem będzie przede wszystkim załatwienie spraw bieżących. Byłoby to Rząd pod względem politycznym neutralny. Celem jego byłoby uspokojenie umysłów i przygotowanie przyszłych wyborów. (PAT).

Sytuacja na froncie północnym staje się dla Włochów coraz krwotoczniejsza. Źródła angielskie donoszą, że wojska włoskie okopują się na pozycjach przed Aksum, tak, aby przed nadejściem deszczów uczynić je nie do zdobycia. Źródła niemieckie donoszą, że na odcinku Aksum oddziały abisyńskie po-

suwają się naprzód. Podobno w prowincji Geralt, a także w dotychczas, w odległości 20 km. na północ - zachód od Makalle i w dolinie Sullo, toczyły się zacięte walki.

Źródła francuskie potwierdzają, że zarówno Makalle jak i Aksum są bezpośrednio zagrożone przez wojska abisyńskie.

Rzym w dalszym ciągu rozpisuje się o sukcesach na froncie południowym, nie podaje jednak nic o sytuacji na północy.

Wojskowe koła abisyńskie ponownie zaprzeczają doniesieniom włoskim o sukcesach gen. Grazianiego na froncie południowym. Koła te twierdzą, że prasa włoska przedstawia drobne sukcesy pod Dolo, jako wielkie zwycięstwo włoskie, aby podnieść ducha własnych oddziałów i całego narodu, gdyż dotychczasowe, nader ciężkie, ofiary nie stoją w żadnym stosunku do osiągniętych rezultatów. Czynniki są również wysiłki osłabienia przy pomocy propagandy ducha wojsk abisyńskich i ludności, lecz nawet używanie bomb gazo-

Republiki Ludowej, w dniu 15 stycznia. Rząd mongolski zgłosił energiczny protest wobec Rządu Mandżu - Kuo, żądając z naciskiem „zaprzestania wysyłania dywersyjnych oddziałów na terytorium mongolskie”.

Źródła japońskie równocześnie zarzucają ZSSR, względnie Mongolji, że to ona prowokuje zajścia graniczne. Wczoraj np. ogłoszono w Mandżurji komunikat, że przewodniczący japońsko - mandżurskiej komisji wojskowej, która miała zbadać incydent pod Heilumoto został napadnięty w drodze przez żołnierzy mongolskich. Wobec przeważających sił Mongołów przewodniczący i jego towarzysze musieli się wycofać. Poza tem pod Heilumoto, w miejscowości odległej o 100 km. na południowo-wschód od Manczuli oddział złożony z 30 Mongołów wpadł na terytorium mandżurskie i uprowadził 7 żołnierzy straży granicznej.

Źródła sowieckie twierdzą, że te zajścia wynikły na terytorium Mongolji, a nie Mandżurji.

Z Tokio donoszą: że Rząd Mongolji Zewnętrznej zawiadomił Mandżu-Kuo, iż zgadza się zwolnić żołnierzy oddziału japońsko - mandżurskiego, wziętych do niewoli podczas ostatnich incydentów na pograniczu mongolsko - mandżurskim. Rząd mongolski stawia jednak warunek, by władze mandżurskie wypuściły na wolność żołnierzy mongolskich, uprowadzonych w głąb Mandżu-Kuo podczas incydentu pod Bułun-dersu, w grudniu ub. roku.

Płonąca granica

Co się dzieje na granicy Mandżurji i Mongolji?

Agencja Tass donosi z Ulan Bator (dawniej Urga) o nowym wtargnięciu oddziału armji mandżurskiej na terytorium Mongolskiej

Republiki Ludowej, w dniu 15 stycznia. Rząd mongolski zgłosił energiczny protest wobec Rządu Mandżu - Kuo, żądając z naciskiem „zaprzestania wysyłania dywersyjnych oddziałów na terytorium mongolskie”.

Źródła japońskie równocześnie zarzucają ZSSR, względnie Mongolji, że to ona prowokuje zajścia graniczne. Wczoraj np. ogłoszono w Mandżurji komunikat, że przewodniczący japońsko - mandżurskiej komisji wojskowej, która miała zbadać incydent pod Heilumoto został napadnięty w drodze przez żołnierzy mongolskich. Wobec przeważających sił Mongołów przewodniczący i jego towarzysze musieli się wycofać. Poza tem pod Heilumoto, w miejscowości odległej o 100 km. na południowo-wschód od Manczuli oddział złożony z 30 Mongołów wpadł na terytorium mandżurskie i uprowadził 7 żołnierzy straży granicznej.

Źródła sowieckie twierdzą, że te zajścia wynikły na terytorium Mongolji, a nie Mandżurji.

Z Tokio donoszą: że Rząd Mongolji Zewnętrznej zawiadomił Mandżu-Kuo, iż zgadza się zwolnić żołnierzy oddziału japońsko - mandżurskiego, wziętych do niewoli podczas ostatnich incydentów na pograniczu mongolsko - mandżurskim. Rząd mongolski stawia jednak warunek, by władze mandżurskie wypuściły na wolność żołnierzy mongolskich, uprowadzonych w głąb Mandżu-Kuo podczas incydentu pod Bułun-dersu, w grudniu ub. roku.

De Valera likwiduje Senat

Irlandja przechodzi do systemu jednoizbowego

Z Dublina donoszą, że poświęcona sesja Senatu jest ostatnią przed zniknięciem Izby Wyższej z ustroju parlamentarnego Irlandji. Na porządku dziennym znajduje się uchwalony przez Izbę Niższą projekt prawa o skreśleniu z konstytucji paragrafów, przewidujących istnienie Senatu. Kontrwojęsek grupy senatorów opiewa, iż Senat gotów jest przyjąć projekt pod warunkiem, że Izba Wyższa będzie zachowana w innej formie. Niezależnie od wyniku obrad w

Senacie, sprawa jest konstytucyjnie przesądzona w sensie uprawnienia się uchwalonego przez Izbę Niższą projektu nawet w razie odrzucenia go przez Senat. W ten sposób dobiega końca konflikt, trwający od czterech lat pomiędzy Rządem i Izbą Niższą z jednej strony, a Senatem z drugiej.

Przypominamy, że ustawa o skasowaniu Senatu została przez Rząd wniesiona na skutek stałego sabotażu przez Senat ustaw o usamodzielnieniu Irlandji od Anglii.

Nowy pomysł

Kolegja społeczne zamiast BBWR.

Agencja PRESS donosi:
W kołach politycznych słychać, iż w najbliższym czasie ma być podjęta akcja nad stworzeniem nowej organizacji w miejsce rozwiązanej BBWR. Najwięcej szans realizacji posiada projekt, aby pokryć kraj siecią powiatowych i wojewódzkich kolegiów społecznych z centralą w Warszawie.
Do powiatowych „kolegiów społecznych” mieliby należeć delegaci lokalnych stowarzyszeń i organicy, przedstawiciele samorządu terytorialnego i gospodarczego, o-

raz reprezentanci władz państwowych ze starostami na czele. Wojewódzkie kolegia społeczne byłyby tworzone przez delegatów kolegiów powiatowych z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich.
Praca publiczna „kolegiów społecznych” byłaby koordynowana przez zarządzenia centrali w Warszawie.
Ten pomysł jest jeszcze mniej... inteligentny, niż poprzednia koncepcja B.B.W.R.

Rewizje u ludowców

Konfiskata listu W. Witosa

W sekretariacie Stronnictwa Ludowego w Poznaniu dokonano rewizji listu W. Witosa, wystosowanego do uczestników ostatniego kongresu Stronnictwa Ludowego w odpowiedzi na wybór autora prezesem

stronnictwa.
Zwołany do Łapanowa (pow. Bochnia) wiec Stronnictwa Ludowego został przez władze starościńskie zakazany. Przybyli na wiec chłopcy dowiedzieli się o zakazie na miejscu. Spokój nie został zakłócony. (PRESS).

Defetyzm w ortografii

W odpowiedzi p. dr. Saloniemu

Jestem niezmiernie wdzięczny p. dr. Juliuszowi Saloniu, że zwrócił uwagę na moje akromne sprawozdanie z przebiegu wieczoru dyskusyjnego w Polskiej Akademii Literatury.

Nie będę narazie kruszył kopii o to, czy ortografia jest nauką na równi z medycyną i architekturą, czy tylko symboliką lub nakazem. Faktem jest jednak, że tej symboliki czy też nakazów uczył przez 7 lat w szkole powszechnej, a potem jeszcze przez 6 lat w gimnazjum, a po 13 latach nauki, jak stwierdzili mówcy na wieczornej dyskusyjnym, maturzyści popełniają błędy ortograficzne.

Chcę wierzyć, że nauka języka polskiego w obecnym szkolnictwie nie jest niechlubnym wyjątkiem i prawdopodobnie maturzyści nie o wiele lepiej orientują się w geografii, czy dajmy na to w arytmetyce, niż w ortografii. Czy jest to wina dzisiejszej młodzieży szkolnej, która — mówiąc językiem sienkiewiczowskim — cały dowcip ma w pięści lub w nodze i woli boksy lub piłkę nożną, niż ślęczenie nad gramatyką lub atlasem geograficznym, czy też dzisiejszych metod nauczania albo wręcz warunków pracy nauczycielstwa, które zajęte „pracą społeczną” i wypełnianiem kwestionariuszy ankiet i tym podobnych „bumag”, nie może podjąć pracy i z konieczności zaniedbuje właściwe zadanie, do którego jest powołane — nie moja rzecz rozstrzygać.

Nie mogę jednak zgodzić się z wywodami p. dr. Saloniego, że czy napisze „wchód” czy „fhut”, niczem to nikomu nie grozi i że nie się przez to nie starcie.

Oficerskie słowo -- anonima

Ci, co przez szereg lat brali na siebie odpowiedzialność za Polskę, a jesienią r. ub. usunęli się lub zostali usunięci, w numerze „Gazety Polskiej” z 17 b. m. uroczyście zapewniamy, że „grupa pułkowników” nie istnieje.

Dla tem większej wagi tego zapewnienia autor ręczy słowem oficerskim.
Ha, trudno, skoro nie istnieje grupa pułkowników, to mowy niema o odpowiedzialności i, jak w wielu innych procesach, gdzie winowajca nie został odszukany, „koszty poniesie Skarb Państwa”.

Mamy przynajmniej na pocieszenie „oficerskie słowo” autora, że nie istnieje „grupa pułkowników”. Przez zastępowanie jednakże autor artykułu zapominał podpisać się i nie wiemy, kto dał nam oficerskie słowo. Anonim? Cala redakcja?

Według pojęć honorowych cywilizacji, autor „niedyskrecyj” powinien był popełnić jeszcze jedną niedyskrecję i wyjątkowo pod tym artykułem położyć podpis.

CIVIS.

O nową umowę

w przemyśle górniczym

Wczoraj Związki Zawodowe zwróciły się do Związków Pracodawców o zwołanie w najbliższym czasie posiedzenia pracodawców i przedstawicieli robotników, celem przeprowadzenia bezpośrednich rokowań w sprawie zawarcia nowej umowy taryfowej w przemyśle

górnico - hutniczym, jak również umowy o stosowaniu umowy o urlopach górniczych.

Ze względu na bliski termin wygaśnięcia dotychczasowej umowy (1 lutego r. b.), Związki Zawodowe domagają się odpowiedzi do dn. 23 stycznia r. b.

Faszyści grożą

ale boją się stanąć do wyborów

Po pewnym okresie ciszy ptk. de la Rocque wznowił swoją działalność. W Paryżu odbyły się cztery zebrania „Croix de Feu”. Przywódca „Croix de Feu” sprecyzował stanowisko swoje wobec wyborów. Oświadczył on, że „Croix de Feu” nie udziela prawa reprezentowania siebie żadnemu z kan-

dydatów partyjnych. Nie będziemy — oświadczył ptk. de la Rocque — służyć żadnej akcji wyborczej, ponieważ chcemy służyć tylko Francji. W każdej okazji będziemy zawsze gotowi przeciwstawić się wszystkiemu, co może ją poniżyć. (PAT.).

W odpowiedzi na kłamliwe

zaprzeczenie

Członkowie ambulansu brytyjskiego stwierdzają, że ofiarą niedawnego bombardowania padło w Ualdia 50 zabitych i około 30 ranjnych. Z Dessie wysłano do

Ualdia nowe zapasy materiałów sanitarnych, celem zastąpienia materiałów, zniszczonych przy bombardowaniu. (PAT.).

Ciekawy eksperyment

Według doniesień z Moskwy, dokonano w Sowietach pierwszej próby prowadzenia pociągu przez personel zaopatrzonej w maski przeciwgazowe. Próby tej dokonano na odcinku kolejowym Homel — Żłobin, oraz w innym pociągu

na odcinku Buda Koszelecka — Homel. Maszynista pociągu, oraz jego pomocnik, jak również konduktorzy włożyli maski przeciwgazowe i w ten sposób spełniali swoje funkcje. Obydwa pociągi przyszedł z opóźnieniem. (ATE.).

Świat w zdarzeniach

W ST. ZJEDN. SZALEJĄ BURZE ŚNIEŻNE. Stany południowe Floryda, Alabama i Georgia najbardziej ucierpiały od burzy i cyklonów. Niezwykle chłody spowodowały 17 ofiar w ludziach. Koło 40 osób odniosło mniej lub więcej ciężkie obrażenia. Jedynie w północnej części stanu Floryda w ciągu ostatniej nocy zginęło 13 osób, w tej liczbie pewna rodzina murzyńska złożona z 6 osób. Straty wyrządzone przez burze wynoszą setki tysięcy dolarów. Centrum burzy znajduje się w pobliżu zatoki meksykańskiej.

Kordyljerach zginęło około tysiąca ludzi. 4 wsie uległy całkowitemu zniszczeniu.

— W GMACHU FRANCUSKIEGO MINISTERJUM PRACY wybuchł wczoraj wieczorem pożar. Ogień wybuchł w pokoju, w którym znajdowały się akty, dotyczące robotników zagranicznych. Straż pożarna ugasiła wkrótce pożar. Istnieje podejrzenie, że ogień został wywołany przez podpalenie. Spłonęło wiele ważnych dokumentów, dotyczących zatrudnienia obecnych robotników. Minister polecił wdrożyć śledztwo.

— W ZWIĄZKU ZE STRAJKIEM GENERALNYM W SYRII, wybuchł naskutek zamknięcia przez policję klubu nacjonalistów, doszło w Damaszku do zamieszek. Policja celem rozproszenia zgromadzeń ulicznych strzelała na postrach. 12 osób aresztowano. Prawie wszystkie sklepy były zamknięte. Tłumy demonstrowały na ulicach, wyrzucając wozy tramwajowe i usiłując przerwać kordon policji, otaczający klub nacjonalistów. W meczecie Omajeden, po odprawieniu modłów, wygłoszono szereg mów atakujących Francję, wysłano również depesze protestacyjne do Paryża i Genewy.

— HURAGAN, który nawiedził Florydę, przeszedł również nad Stanami Alabama i Georgia. Siła wiatru była tak wielka, iż w jednej z miejscowości na Florydzie wicher porwał dziecko, które bez opieki rodziców wyszło na ulicę i rzucił jego ciało o drzewo znajdujące się w odległości przeszło 100 m.

— W PÓŁNOCNYCH STANACH panują wielkie mrozy i zamiecie śnieżne. Komunikacja w wielu miejscach uległa w pełni przerwie. W stanach Nowego Jorku i New Jersey 20.000 ludzi i 15.000 samochodów ciężarowych uszła śnieg z ulic.

— Z BOGOTY DONOSZĄ, że podczas ostatniego trzęsienia ziemi w

Leon Schiller o teatrze

„Teatr teraźniejszości a teatr przyszłości”

Oto temat interesującej prelekcji, jaką wygłosi w Warszawie znakomity znawca teatru i reżyser LEON SCHILLER.

Odczyt powyższy urządzony przez TUR (Zarząd Główny) odbędzie się W ŚRODĘ, DN. 22 B. M. o godz. 20-ej w sali Pol. Związku Myśli Wolnej, ul. Królewska nr. 16. Wstęp po 99 i 49 gr. Bilety wcześniej nabywać można w Sekretariacie Gen. TUR, ul. Czerna-

wonego Krzyża 20, w administracji „Robotnika”, przed odczytem przy kasie.

**KWARTET
SMYCZKOWY
D-MOLL**

FRANCISZKA SCHUBERTA
WE WTOREK 21. I O GODZ. 21.00

Protesty „wyborcze”

Sąd Najwyższy rozpatrywał wczoraj pierwszą serję protestów przeciw ostatnim wyborom.

Sąd Najwyższy protest z okręgu nr. 18 Łódzko - Łęczyckiego oddalił. W protestach z okręgu 83 Bochnia i 2 z okręgu nr. 2 Warszawa, postanowił dopuścić zbadanie świadków. Protest z okręgu Poleskiego przeciw wyborom do Senatu Sąd też rozpatrzył.

Przegląd prasy

Nauka dla p. Cata. Teoria i praktyka

„Dziennik Narod.” solidaryzuje się z pułkownikami

Zarzuciliśmy p. Catowi, że jego artykuły w „Słowie” na temat oskarżonych w procesie wileńskim, zarówno przed rozprawą, jak w czasie jej trwania, a przed uniewinnianym wyrokiem, były artykułami... brzydkimi.

Teraz „Kurjer Poranny”, a więc pismo tego samego, co i „Słowo”, „sanacyjne” obozu, w ostry sposób, ostrzeżenie, niż my, atakuje p. Cata za jego akcję przeciw oskarżonemu akademikowi i asystentom U. S. B.

„Kurjer Poranny” tak pisze o procesie wileńskim i o niesławnej roli „Słowa”:

Jeden z dzienników wileńskich („Słowo”) udzielił na swoich szpaltach przytulku grupie młodzieży. Grupa ta, szukając własnego wyrazu ideowego popadła w konflikt z redakcją dziennika. Nastąpił rozwód. Grupa znalazła wówczas gościńną na szpaltach innego dziennika wileńskiego („Kurjer Wileński”). Poczem stała się ona, ta grupa oraz dziennik, przedmiotem zawziętych ataków redakcji rozczarowanej do swoich pupilów. Oto plan nowelki czy scenariusza z życia małomiasteczkowego, przez nieporozumienie toczącego się w przestrzeniach i historycznych murach Wilna. Piśk zapamiętały wystarczył.

Nie tu przecież koniec epopei. Tu właśnie dopiero kończy się komedia, a zaczyna gnojówka. Oczywiście, bądmy spokojni — opatrzona narodowym sztandarem, jak każda polska gnojówka. Oczywiście nie gnojówka, a sama racja stanu, jak każda podłość i każde świństwo w naszej biednej ojczyźnie.

Dziennik, który zainicjował narodziny grupy młodych ideologów, nasilając stopniowo akcję pościgu jej członków, zawiesił wręcz nad nimi oskarżenie o antypaństwowość, domagając się ingerencji władz bezpieczeństwa i prokuratury. W rezultacie — akt oskarżenia i proces.

Już w toku procesu, ponieważ oskarżeni wyrosli w murach uniwersyteckich, a część nawet pozostała w nich jako pracownicy nauki, i ponieważ profesorowie nie podzielali też oskarżycielskich zainteresowań dziennika, oni sami postawieni zostali pod pręgierzem publicznych zarzutów i oskarżeń.

W wyniku parodijowej rozprawy publicznej sąd uniewinnił oskarżonych, tych, których głowy żądał publicysta zainteresowanego dziennika. Wyrok wniósł pożądane uspokojenie do środowiska uniwersyteckiego i społeczeństwa poruszonego bolesnym charakterem procesu, a zarazem zaktualizował raz jeszcze zagadnienie rozumu wychowawczego i instynktu moralnego t. zw. starszego pokolenia.

I w konkluzji stwierdza „Kurjer Poranny”:

Nie wolno młodzieży lekkomyślnie ciągnąć po więzieniach i ławach oskarżonych pod zarzutem działani-

ności antypaństwowej, jeśli się nie ma murowanych dowodów, że uprzedziła ona rzeczywiście zdradę państwa, a jest np. przeciwniczka jakiejś formy własności prywatnej.

Uniwersytety angielskie wypełnia młodzież niemniej radykalna od naszej. Lecz tam cały korpus profesorski, przez system dyskusyjny na tematy socjologiczne, ekonomiczne, filozoficzne i nawet polityczne, światopoglądu, i żadnemu angielskiemu publicyście nie przyjdzie do głowy oskarżać go, że się — młodzieżą bałamuci, zamiast pisać donosy do policji.

Niestety, władze administracyjne w praktyce nie stosują się do teorii i zaleceń „Kurjera Porannego”. Jest wprost przeciwnie: każdy dzień dostarcza na to dowodów.

Na innym miejscu piszemy o ostatnim artykule „Gazety Polskiej”, która, nawiązując do poprzedniego artykułu tegoż pisma p. t. „Linja podziemia”, rozwija ideologię grupy „pułkownikowskiej”.

Tu chcemy podkreślić fakt jeden. Teorie, zawarte w artykule organu pułkowników na temat zasad nacjonalizmu, które akceptują redaktorzy „Gazety Polskiej”, całkowicie pokrywają się z poglądami endeckimi.

„Dziennik Narodowy” z aplauzem pisze o wywodach autora owego artykułu „Gazety Polskiej”:

Wywody jego może podpisać każdy szczerzy i konsekwentny nacjonalista. Jeśli należy je opatrzyć jakąś uwagą, to ta, że rzeczy te już dawno i wielokrotnie były powiedziane w pismach i książkach Obozu Narodowego, ściślej mówiąc, w literaturze Demokracji Narodowej. Nie jest to twierdzenie glosłowne. Jeśli chodzi o pojęcie narodu, to przypominamy wstęp do „Myśli Nowoczesnego Polaka”, których pierwsze wydanie ukazało się w r. 1904. Jeśli chodzi o realizm polityczny, to przypominamy szereg artykułów J. L. Popławskiego w dawnym „Przeglądzie Wschodopolskim”, pisanych w latach od 1897 do 1905.

Poczem następują przykłady z historii, że endecy kierowali swą polityką zgodnie z zasadami, zawartymi w piśmie grupy „pułkownikowskiej”.

Teorie są więc identyczne. Publicysta „Dziennika Narodowego” zarzuca jedynie „pułkownikom”, że z nacjonalizmem, który głoszą, nie wyciągnęli konsekwencji, a mianowicie nie zwalczają odpowiednio Żydów i innych mniejszości narodowych.

Zawsze twierdziłmy, że między endeckimi a wieloma „sanatorami” różnice są minimalne.

S-EK.

P. K. O. w r. 1935

Dnia 20 b. m. odbyła się w PKO doroczna konferencja prasowa. Opierając się na bilansie za rok ubiegły, prezes dr. Henryk Gruber scharakteryzował rozwój instytucji w roku ubiegłym.

W dziale oszczędności suma wkładów zwiększyła się o 58,1 milionów złotych, osiągając ku końcowi roku 679,3 milionów zł. Liczba książeczek oszczędnościowych powiększyła się o przeszło 417 tysięcy i na dzień 31 grudnia r. ub. wynosiła około 1.900.000. Podczas, gdy przed 8 laty jedna książeczka oszczędnościowa przypadała na 200 mieszkańców, dziś przypada już na 17 mieszkańców. Przeciętny stan wkładów na jednej książeczce wynosi około 360 zł.

Znacznym wzrostem wykazuje też dział czekowy. Ogólny obrót czekowy wyniósł w r. 1935 przeszło 27,5 milarda zł. Liczba kont czekowych powiększyła się o 1.739, osiągając ku końcowi roku liczbę 76.501 z sumą wkładów, równą 202,4 milionów zł. Z roku na rok powiększa się obrót bezgotówkowy, który w roku ubiegłym wyno-

sił 21 miliardów zł. Pomyślnie również rozwija się dział ubezpieczeniowy.

W dziale kredytowym P. K. O. posiadała na dzień 31. XII, ub. r. portfel (łącznie z działem ubezpieczeniowym) na sumę zł. 673 milionów. Prezes P. K. O. podkreśla specjalnie kredyt w kwocie 5 milionów zł., udzielonych na drobne budownictwo mieszkaniowe w 7,2 milionów zł. na cele inwestycyjne stolicy. W dziale skupu weksli (dyskonta) zasługuje na uwagę zmniejszenie stopy dyskontowej do 4 1/2% p. a. Stopa ta jest o 0,5% niższa od dyskonta Banku Polskiego.

Płynność kasowa była w roku ubiegłym na wysokim poziomie, wynosząc w ciągu roku około 27% ogólnej sumy powierzonych P. K. O. kapitałów.

Bilans zamknięto nadwyżką w kwocie zł. 7.563.958.40.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Bądźmy gotowi! Ofensywa „Lewjatan”

„Lewjatan” na którego czele stanęły i którego polityka kierują najreakcyjniejsze elementy spośród przemysłowców — systematycznie i planowo prowadzi politykę opłatywania swą się ciał pajączką wszystkich komórek tak życia politycznego, jak i gospodarczego. Polityka ta zdążyła do narzucenia klasie pracującej form życia pańszczyźnianego, jakiejś specjalnej uległości — coś na wzór zakapturzonego niewolnictwa i zupełnego wyniszczenia szerokiej mas pracujących.

„Lewjatan” umie i potrafi utożyc i ustosunkować się „pozytywnie” do każdego nieomal kierunku politycznego, byle tylko zabezpieczyć swoje interesy. Pa miętamy przecież, jak to swego czasu „Lewjatan” brał czynny udział w wyborach do Sejmu i Senatu, a nawet udzielił milijonów subwencji na te wybory... dla kogoś.

Wysiłek ten został sówicie wynagrodzony. Znielowane w kołach „lewjatanów” ustawy społeczne i ochronne zostały zmienione na niekorzyść klasy pracującej i stale są wypaczone w dalszym ciągu. Nie należy zbyt długo czekać, gdy nie będą one już miały żadnej realnej wartości.

Zlamano ustawę o 46 godzinnym tygodniu pracy, o urlopach wypoczynkowych, o funduszu bezrobocia i doprowadzono do absurdu ubezpieczenia socjalne. Na tem polu „Lewjatan” konsekwentnie przeprowadził swój plan, nakreślony swego czasu w słynnej książce, wydanej przez p. Landsberga, wybitnego działacza „lewjatanów”.

W oczach naszych rozgrywa się walka o niższą cen kartelowych na artykuły przemysłowe. Gdy tylko tę akcję rozpoczęto, to odrazu wyraziliśmy wątpliwość, czy cel ten będzie osiągnięty przy stosowaniu środków zbyt łagodnych wobec potężnego i rozpanoszonego „Lewjatan”. Czy te obniżki nie przerzuci się na barki zbiedzonych i wyniszczonych bezrobociem mas robotniczych?

Uspakają nas okólnik Min. Opieki Społecznej, w którym, w formie zdecydowanej i stań wcej, zwracano uwagę inspektorom pracy, że są oni obowiązani czuwać nad tem, aby płac nie obniżano, ba nawet nie wolno dopuścić do przesunięć w ramach obowiązujących umów zbiorowych z wyższych do niższych kategorii plac. Mimowoli ustalało się przekonanie, że zarządzenie jest przecież wyrażone i przez wszystkich musi być uszanowane. Któż tam może wiedzieć, bo przecież żyjemy w okresie domysłów... może przecież nadszedł czas, że i na „Lewjatan” znalazły się środki, które... zrobią swoje.

„Lewjatan” milczał i przychylał się, jak tygrys, wyciekający na swoją zdobycz — w odpowiednim momencie puścił w ruch przygotowany aparat, aby wytworzyć dla siebie korzystną sytuację. W celu urzeczywistnienia swego własnego planu.

Wskaźnik kosztów utrzymania w Warszawie odrazu spadł o 5%, w Katowicach o 7%, w innych zaś ośrodkach jeszcze więcej i t. d.

Na „czarodziejski” znak „Lewjatan” rozpoczęły się masowe redukcje w całym kraju i w dniu 15 stycznia b. r. liczba bezrobotnych, zarejestrowanych przez biura pośrednictwa pracy przy Funduszu Pracy, doszła do 439,371 osób, co stanowi wzrost bezrobocia w ciągu ostatnich 2 tygodni o 45,727 osób.

Jednocześnie wymówiono umowy w całym kraju, prawie we wszystkich galeziach przemysłu. Po wymówieniu umów przemysłowcy wysunęli ze swej strony żądania o wysokie obniżki plac, a nawet żądania poprostu świadomie prowokacyjne, jak to ma miejsce na Górnym Śląsku. Postulaty przemysłowców na Górnym Śląsku są następujące:

1) Żądają oni zmiany, względnie zniesienia, ustawy demobilizacyjnej oraz ustawy o radach zakładowych;

2) „koncentracji produkcji” (zamknięcia mniej rentujących się kopalń);

3) zawieszenia na przeciąg jednego roku ustawy o urlopach wypoczynkowych;

4) obniżki zarobków robotniczych, której wysokość uzależniona będzie od rekompensaty, jaką przemysłowcy osiągnęli w zakresie wyżej wymienionych żądań.

W Wielkopolsce i na Pomorzu związki przemysłowców żądają obniżenia i tak już niskich plac, które dla rzemieślników obecnie wynoszą od 61 do 82 gr. a dla innych kategorii robotników od 24 do 47 gr. za godzinę. Tę metodę brutalnego i bezczelnego wystąpienia z żądaniem o niższe plac zastosował „Lewjatan” w całym kraju.

Żądania, wysunięte przez fabrykantów, mają na celu nietylko obniżkę plac, ale sięgają one bardzo głęboko do przekreślenia reform wolnościowych i

przedstawicielstwa robotniczego, jak również zupełnego skończenia urlopów wypoczynkowych.

Na Górnym Śląsku zniesienie ustawy demobilizacyjnej ma na celu pozostawienie fabrykantom zupełnie wolnej ręki co do masowych wydalania robotników z pracy, gdyż dotąd wydalania takie lub urlopowania mogły być zastosowane tylko za zgodą komisarzy demobilizacyjnego.

Uchylenie ustawy o radach zakładowych nie jest niczem innym, jak tylko zniesieniem przedstawicielstwa robotniczego (delegatów) o których fabrykanci zawsze wyrażali się, że są to „płatni adwokaci robotników”. Urlopy narazie mają być zawieszane na przeciąg jednego roku po to, aby je raz na zawsze usunąć.

Okólnik Min. Opieki Społecznej, jak się to obecnie pokazało, pozostał tylko okólnikiem, a „Lewjatan” prowadzi, jak dotąd bezkarnie, taką politykę, jaka dla niego jest wygodna, i to właśnie świadczy o jego potęgę i o lekceważeniu przez niego wszel-

kich zarządzeń władz państwowych.

Czy jednak leży to w interesie Państwa, aby pewna grupa ludzi, posiadająca wprost opatentowany przywilej sabotażowania tych zarządzeń, które jej się nie podobają?

Ostatnie wystąpienia „Lewjatan” niezbitnie dowodzą, że zdążyła on konsekwentnie do wyniszczenia ludzi pracy i wydziedziczenia ich ze wszelkich ludzkich reform. Fakty dowodzą, że nikt inny, jak tylko świadoma i zorganizowana klasa robotnicza może powstrzymać „Lewjatan” w tym niszczyielskim pochodzie, który przynosi wielką szkodę nie tylko ludziom pracy, ale całemu Państwu.

W. TOPINEK.

Uposażenia pracowników samorządowych Projekt ustawy

W ubiegły piątek Rada Ministrów uchwaliła projekty kilku ustaw dotyczących samorządu terytorjalnego. Projekty te zostaną dzisiaj zgłoszone do Sejmu.

Z projektu ustawy o uposażeniach w samorządzie terytorjalnym wyjmujemy niektóre przepisy, dotyczące pracowników samorządowych.

Funkcjonariuszom samorządowym przysługują stałe uposa-

Zamachy bombowe na Śląsku Spawa śląskiego Str. Narodowego

Jak już donosiliśmy, dnia 9-go grudnia 1935 r. około godz. 4.30 dokonano zamachów bombowych na szereg obiektów w Katowicach, Chropaczowie, Lipinach i Piekarach Śląskich. Dochodzenie policji przy udziale prokuratora i sędziego śledczego, oraz następnie wdrożone śledztwo doprowadziło do ujawnienia zamachowców, którzy w dniu 11, wzgl. 12 grudnia ub r. zostali wszyscy aresztowani.

W toku śledztwa miano stwierdzić, że wszyscy zamachowcy należeli do rozwiązanej obecnie na terenie Śląska Stronnictwa Narodowego.

W dniu 18 stycznia 1936 r. wpływ na do sądu okręgowego w Katowicach akt oskarżenia przeciw Władysławowi Jakubowskiemu, fryzjerowi z zawodu, kierownikowi placówki grodzkiej Stronnictwa Narodowego w Chorzowie oraz 20-tu innym członkom tegoż

Stronnictwa. Z aktu oskarżenia wynika, że Jakubowski był założycielem, organizatorem i głównym kierownikiem akcji bombowej. Do pomocników Jakubowskiego, którzy spełniali również kierownicze role w Stron. Narodowym, należeli: Teodor Knapik z Chropaczowa i Augustyn Wiczorek z Piekar Śląskich. Inni oskarżeni, bądź bezpośrednio, wzięli udział w dokonanych zamachach, bądź też czynili do nich przygotowania. Bomby, których użyli zamachowcy, zawierały materiał wybuchowy i były sporządzone bądź z blaszanych puszek, bądź też z rur żelaznych.

Rozprawa sądowa przeciw oskarżonym odbędzie się w najbliższym czasie. Oskarżenie na rozprawie popierać będzie wiceprokurator sądu okręgowego, dr. Sliwiński.

OTYŁOŚĆ osłabia serce...

Serca otyłych obłożone warstwą tłuszczu, pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i wcześniej odmawiają posłuszeństwa. Otyłość powodowana jest zbyt przemianą materii, albo zaburzeniem gruczołów dokrewnych. Ziola Magistra Wolskiego ze znak. ochr. „DEGROSA” zawiera ją od organizmów, znajdujących się w noriskiej roślinie Yaha, który pobudza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu. Stosuje się je przeciwko otyłości i nie wymagają one specjalnej diety.

WYTWÓRNIĄ MAGISTER WOLSKI WARSZAWA ZŁOTA 14

„Oczyszczenie przedpola” Pierwszy rozdział programu p. Kwiatkowskiego

Pierwszy etap swych planów gosp. odarczych nazwał p. Kwiatkowski okresem „oczyszczenia pola walki z drutów kolczastych”, z zapór i wilczych dołów, które wszelką myśl o ofensywie gospodarczej, o polityce aktywnej i twórczej wykluczają.

To „oczyszczenie przedpola” walki dać miało — wedle zamierzeń Rządu — pierwszy bodaj przykład przeprowadzania zwycięskiej polityki „deflacji”.

Kolejność postulatów i posunięć Rządu w dziedzinie „oczyszczenia przedpola” miała być następująca: utrzymanie stałości waluty — przywrócenie równowagi budżetowej — zwiększenie dochodów skarbu przez wzrost obrotów, drogą zwiększenia siły nabywczej przedewszystkiem wsi — w tym celu „domknięcie nożyc” między cenami rolniczymi a przemysłowymi i zwłaszcza kartelowymi i wreszcie postulat znizki mtaiej lub więcej „sztywnych” a niedopasowanych do „deflacyjnej” sytuacji elementów życia gospodarczego, jak ceny kartelowe, taryfy, koszty utrzymania, kredyty...

Ta polityka następcza cały szereg pytań i wątpliwości.

Czy budżet okaże się zrównoważony w praktyce, czy wpływy Skarbu odpowiedzą przewidywaniom?

Czy „domknięcie” nożyc między cenami, które wieś otrzymuje swe produkty, a temi, po których nabywa towary przemysłowe, jest dostatecznie ściśle, by zmartwychwstała zdolność nabywcza wsi?

Ponadto pozostaje, mimo wszystko, otwarta sprawa zasadnicza: wpływ presji „deflacyjnej” i ofiar mas pracujących na stan obrotów, a więc i na dochody budżetowe. Dalej — trudność dopasowania na niskim poziomie wszystkich cen i kosztów.

Rzecz charakterystyczna! Oto poważne wątpliwości w związku z dotychczasowymi pracami Rządu podnosi właśnie prasa „sanacyjna”. „Polska Zbrojna”, „Kurier Poranny”. Ostatni podkreśla, jeśli chodzi o równowagę budżetową, że obniżka cen może odbić się na dochodach skarbu.

na cenach przed ich znizką”. Dalej — co jest jeszcze bardziej charakterystyczne — „Kurier Poranny” podkreśla, że

„nie zostały w należytej mierze wykorzystane możliwości kompresyj w tych dziedzinach wydatków państwa, w których bez żadnej szkody dla społeczeństwa mogły być dokonane. Mnóstwo najrozmaitszych wydatków reprezentacyjnych, wykonywanie różnych czynności niepotrzebnych, zbędne dublowanie różnych czynności, wszystko to mogłoby być poddane wydatnym cęciom”.

Rząd dokonał pewnych reform w dziedzinie podatkowej. Logicznie rozumując — w polityce obniżki wszystkich elementów życia gospodarczego — należałoby się spodziewać wydatnej redukcji preji podatkowej, tembardziej, że ostatecznie wyliczenia Instytutu Badań Konjunktur wykazują, że państwo zabiera obecnie na swe potrzeby większy, niż poprzednio odsetek zredukowanego dochodu społecznego.

Słowem — w myśl wskazań „deflacji” — należało oczekiwać znizki podatków. A tymczasem? Ogólny wpływ z podatków do skarbu został powiększony. Reforma systemu podatkowego dotyczy tylko pewnego uproszczenia w dziedzinie podatków i „dodatków”, przepisów ordynacji podatkowej; ma znaczenie raczej techniczne, niż gospodarcze.

Rząd przeprowadza zamiar szeregu pożyczek, oprocentowanych na 5, 5½, 6 proc. (względnie 3% plus premia) na 4 proc. konsolidacyjną, dopuszczając do dobrowolnej konwersji Pożyczki Narodowej — operacja to poważna

Już wyszedł z druku pierwszy numer „DRUKARZA - ZWIĄZKOWCA” na rok 1936. Jest to numer styczniowy, bardzo starannie wykonany i o bardzo bogatej treści.

„Drukarz - Związkowiec” jest organem Związku Zawodowego Drukarzy i Pokrewnych Zawodów w Polsce (Oddział Warszawa). Cena numeru pojedynczego 20 gr.

„Drukarz - Związkowiec”, redagowany przez tow. W. Korala, musi być w rękach każdego bez wyjątku pracownika drukarskiego i pracowników zawodów pokrewnych.

Jak wylicza „Gazeta Polska”, dotyczy 40% (wliczając i Pożyczkę Narodową) zadłużenia wewnętrznego i 25% ogólnego długu. Państwo zaoszczędza sobie około 20 milj. rocznie na obsłudze długów, zyskuje — na dłuższą metę — na poprawie warunków spłaty. Ogólny ciężar długów (w tem — wysoko oprocentowanych pożyczek zagranicznych) pozostaje jednak nadal znaczny, a „Czas” zauważył w zeszłym tygodniu, że przymusowa konwersja podkopuje kredyt państwa i każe przypuszczać, że Skarb przez dłuższy czas nie będzie uciekał jak do kredytu wewnętrznego, jakkolwiek budżet przewiduje dość znaczne operacje kredytowe.

Jeśli presja podatkowa, ciężar długów i ciężar niedoboru, zmuszającego Rząd do operacji kredytowych, okazały się sztywne — niemniej sztywne okazały się koszty utrzymania. Według obliczeń oficjalnych w Warszawie obniżyły się koszty ogólne rodzin robotniczych w ciągu grudnia — o 6.6% w tem jednak policzona jest znizka komornego o 15%. Otóż jest to czysta teoria. Obniżka komornego dotyczy przecież tylko części lokatorów. Podobną „teorią” jest znizka kosztów utrzymania rodzin pracowniczych o 4% (w tem komorne — o 12,1%, mimo, że procent prac. umysł., mieszkających w nowych domach jest ogromny). Nawet jednak „oficjalna” znizka — całkiem nieżywcowa — nie zdoła zrównoważyć poniesionych przez masy pracujące ofiar i podtrzyma ich siłę nabywcza, zwłaszcza przy wysokich kosztach pośrednictwa.

Sądzimy wobec powyższego, że „przedpole” ofensywy gospodarczej okaże się poszarpane przez nowe „deflacyjne” rowy i nie zostanie oczyszczone. (W.)

OGŁOSZENIA LEKARSKIE

Dr. med. **GROGLIK** specjalista chorób wenerycznych Warszawa, Złota 44, od 9 r. do 9 wiecz. Niedz. do 3 pp

KOBIECE I CIĄZY

Dr. M. Lande Twarda 23 Tel. 644-88, g. 5-8

danego związku samorządowego dodatków funkcyjnych dla poszczególnych stanowisk. Przy zasadzie regowania do nowych grup uposażenia przynajmniej jeden z grup uposażenia, o której uprzednio donosiliśmy, do której przywiązana jest stawka równa lub bezpośrednio niższa od pełnej kwoty dotychczasowego uposażenia, do jakiego pracownik miał prawo ostatnio przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Rozporządzenia wykonawcze do ustawy zostaną wydane przez Min. Spraw Wewnętrznych.

Nowy fakt

Na niedzielnym, istotnie olbrzymim, zgromadzeniu młodzieży robotniczej Warszawy w sali „Ateneum” zabrał głos przedstawiciel Związku Młodzieży Wiejskiej „Wiści”. Przyjęto go entuzjastycznie. Stwierdzono raz jeszcze jeden z obu stron, że ten nasz PRAWDZIWY „front ludowy” tworzy się w życiu codziennym, w codziennej pracy, tworzy się poprzez coraz to bliższe współdziałanie wielkich masowych organizacji zarówno starszego, jak i młodego pokolenia.

KWESTJA ŻYDOWSKA ma być tym kinem, który próbuje się dzisiaj wbić pomiędzy młodych robotników a młodych chłopów. Z kwestji żydowskiej próbuje się uczynić jakiś „pepek świata”, z antysemityzmu — jakiś środek uniwersalny na wszelkie dramaty dzisiejszego życia polskiego. I właśnie przedstawiciele młodzieży i robotniczej, i włościańskiej, oświadczyli w niedzielę ubiegłą, że nie dadzą siebie wepchnąć na taką „hitlerowską” płaszczyznę. Doceniamy najzupełniej całą wagę sprawy żydowskiej, t. zn. przedewszystkiem całą wagę potrzeb i pragnień żydowskich mas pracujących, a — z drugiej strony — doceniamy całą wagę zacieklej propagandy antysemickiej. Ale nasze podejście do rzeczy leży w zupełnie innej płaszczyźnie: szukamy rozwiązania na wielkim dziejowym szlaku.

PRZEBUDOWY SPOŁECZNEJ i gospodarki planowej, poszanowania godności i prawa KAŻDEGO CZŁOWIEKA, bez różnicy wyznania i narodowości czy rasy.

Te prawdy zostały w niedzielę powiedziane. Trzeba je podkreślać z największym naciskiem w okresie, gdy po raz nie wiem który „dywersja antysemicka” usiłuje zerwać wielką walkę świata Pracy, miast i wsi.

S. K.

„Wolność” w Gdańsku

Rewelacyjny raport

Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Wolnym Mieście

Prasa gdańska ogłasza raport Wysokiego Komisarza Lestera, przedstawiony Radzie Ligi Narodów. Raport w pierwszej części rozpatruje stosunki polsko-gdańskie, które określa, jako zadawalające.

Inne dziedziny życia publicznego Gdańska — stwierdza p. Lester — kształtowały się mniej zadawalająco. Rok ubiegły przyniósł wzrost tendencji politycznych, zmierzających do ugruntuowania ustroju „narodowo-socjalistycznego”. Ostrzeżenia Rady Ligi Narodów, udzielane na każdej sesji, oraz stałe usiłowania Wysokiego Komisarza nie mogły powstrzymać rozwoju tej antykonstytucyjnej polityki, która swój punkt kulminacyjny znalazła w sprawozdaniu Senatu w sprawie wykonania zaleceń, udzielonych Senatowi przez Radę Ligi.

W dalszym ciągu p. Lester zajmuje się sprawą wyborów do Sejmu Gdańskiego, stwierdzając, że wybory te odbyły się w warunkach ustalonych przez ustawy, które przez Ligę Narodów uznane były następnie, jako sprzeczne z konstytucją gdańską. W tych warunkach Wysoki Komisarz widzi się zmuszonym

ZAKWESTJONOWAC WYNIK WYBORÓW DO SEJMU GDANSKIEGO.

P. Lester omawia następnie sprawę konfiskaty gdańskich pism opozycyjnych i żydowskich przez gdańskiego prezydenta policji i stwierdza, że **POŁOŻENIE PRASY W GDANSKU JEST ABSOLUTNIE NIEZADAWALAJĄCE.**

Działalność parlamentu została tak dalece ograniczona, że w ciągu ostatnich miesięcy prace parlamentu sprowadziły się do **JEDNOGODZINNEGO POSIEDZENIA.**

Posłowie do Sejmu gdańskiego korzystają z prawa metykalności, co nie przeszkadzało aresztowaniu szeregu posłów przez władze administracyjne. Jednego z posłów aresztowano bezpośrednio po opuszczeniu biura Wysokiego Komisarza i odprowadzono do prezydium policji, skąd, po dokonaniu rewizji osobistej, wypuszczono go na wolność. Rozwiązanie socjalistycznego związku określa Wysoki Komisarz „jako akt sprzeczny z konstytucją.”

Szereg ustępów sprawozdania poświęcony jest gdańskiemu stronnictwu „narodowo-socjalistycznemu”, przyczem p. Lester stwierdza, że nie można zrozumieć sytuacji w Gdańsku bez uwzględnienia stanowiska p. Forstera.

Według własnych słów p. Forstera, partja jego zdaje się **DOTRZYMYWAĆ POSLUSZENSTWA SWYM NAJWYŻSZYM PRZYWÓDCOM W NIEMCZECH.**

P. Lester charakteryzuje p. Forstera, jako człowieka młodego, fanatycznego zwolennika „narodowego socjalizmu”, dowodzącego, że wszyscy Niemcy muszą być hitlerowcami. P. Lester kwestionuje dopuszczalność tego stanu rzeczy.

Sprawozdanie cytuje szereg ustępów z oświadczeń publicznych p. Forstera, deklarujących wierność ludności gdańskiej w stosunku do kanclerza Hitlera. Jako nieodpowiedni określa p. Lester

FAKT PODPISYWANIA PRZEZ WŁADZE GDANSKIE PISM URZĘDOWYCH POZDROWIENIEM: „HEIL HITLER”.

Walkę wewnętrzną w Gdańsku nazywa p. Lester bratobójczą, stwierdzając przytem, że jest zastanawiające, iż stronnictwa o tak przeciwnych dążeniach, jak socjaliści, centrowcy i niemiecko-narodowi uważają za nieodzowne za-

pomnieć o dzielących je różnicach i wspólnie szukać opieki u gwaranta Konstytucji.

W końcowych ustępach swego raportu Wysoki Komisarz wyraża wątpliwości co do woli Senatu działającego w myśl przepisów Konstytucji. P. Lester oświadcza, że środki, które do tej chwili Wysoki Komisarz ma do dyspozycji, nie są wystarczające i proponuje

STWORZENIE PRZEZ RADĘ LIGI SPECJALNEJ KOMISJI MIĘDZYNARODOWEJ,

która by zbadała sytuację w Gdańsku. (PAT.).

Wśród nowych ksiązek

„Akacje kwitną“

Debory Vogel—montaże, wyd. „Rój”, Warszawa

Rzecz najbardziej chyba uderzającą w tym oryginalnym debiucie autorskim — to dogłębnie malarska wizja świata, który w tych „montażach” przybiera postać kombinacji najrozmaitszych linii i płaszczyzn barwnych. W ścisłej harmonii z tą dwuwymiarowością widzenia autorki, pozabawiająca „montaże” — przy zachowaniu perspektyw — pełni i wyrazistości życiowego kształtu, idzie nawet słownictwo p. Vogel, czerpane w wielkiej mierze z zakresu pojęć i terminów malarskich. Ta dziedzinna sztuka jest niewątpliwie bliska i znajoma dobrze p. Vogel, — stąd pokrewność koncepcji i formy literackiej z wizualnymi i kolorystycznymi elementami innej dyscypliny artystycznej.

Motywy „montażowe” p. Vogel należą przeważnie do niewyczerpanego zespołu przecięci i przekrojów życia wielkomięjskiego, zaś w ostatniej części tomu, w „Budowie stacji kolejowej”, zbliżają się treściowo do dziedziny zagadnień, związanych z poezją i celowością zbiorowego ludzkiego wysiłku. I ta właśnie część książki wydaje mi się najbardziej szczerą wewnątrznie i w formie swej najdorzadczą.

Wykonane techniką impresjonistyczną malarskie studia słowne p. Vogel przetykane są gęsto nicią refleksyjności, a gdzieś tam — jakby komentowane przytaczanymi faktami z kroniki aktualnej. Refleksje te tchną naogół smutkiem i znużeniem: życie wydaje się autorce „bryłą anonimową i bezpretensjonalną”, duszą świata jest podobno „nieruchomość”, z czego już wypływa wniosek ostateczny, że „monotonja jest losem i przeznaczeniem, na które ludzie czekają życie całe”. Co do owych zdażeń rzeczywistości, p. Vogel jest liederlich ostrożna, umieszczając np. Kopalnie diamentów w Kimberley (a nie „Kemberley”) w... Kanadzie.

Kondensacja składników wyobrażeń, gra rozległych sko-

żeń, swoistość retoryki — wszystko to przydaje „montażom” pewnej oryginalności wyrazu, wytwarza wo kół nich mgiełkę jakiejś niepowiadanej tajemniczości; dążeń i zamierzeń autorskich. Z drugiej jednak strony — widoczna szczupłość środków etniczki pisarskiej, pośrodków techniki pisarskiej, operowanie tą samą gamą barwną i t. p., są to niedostatki, które luźne i zbyt rozległe kompozycje p. Vogel każą traktować jako — próby, dość monotonne i dość nieczytelne w swej niewątpliwie, ale zbyt jeszcze surowej samorodności.

BOLESŁAW DUDZIŃSKI.

Roztrwonili 100 milionów fr.

W Lyonie aresztowano obu dyrektorów kasy pożyczkowej „Lyonnaise Capitalisation” pod zarzutem roztrwonienia zgórą 100 milj. franków, które się równają ¼ ogólnego kapitału akcyjnego. Po-

szkodowanych jest 200.000 wieśniaków i drobnych ciułaczy, którzy powierzyli wszystkie swoje oszczędności kasie pożyczkowej. (ATE).

Kronika tarnowska

Z MOŚCIC.

P. Kwiatkowski obecny wice-premier, oświadczył, iż nie ścierpi, aby ktoś z pracowników w Państwowej Fabryce Zakł. Azotowych popełniał najmniejsze nadużycia. Tymczasem po objęciu przez p. Kwiatkowskiego stanowiska premiera wyrastają brzydkie kwiatki, których nie ma kto wyrwać i wyrzucić z Mościc.

P. Łabno, komendant straży pożarnej, bierze łapówki od swoich podwładnych, a tych, co mu nie dają, wyrzuca i szkanuje.

Zdarzył się więc, że p. J. Kurek dał p. Łabno łapówkę w sumie 300 zł., a gdy pochwałił się tem — wyleciał. P. Łabno bowiem lubi brać łapówki, ale nie wolno o tem mówić. Za to samo wyrzucił Jana Nogę. Strażacy, narażeni na repre-

sję, żalą się, gdzie mogą, ale skutkiem tego są tylko tem większe szyskany, które stoją p. Łabno, — dowiedziawszy się o tych skargach.

P. SILBIGER DALEJ URZĘDUJE.

Od czasu, gdy zasiadł na stolcu magistrackim p. Broda - Brodziński i dobrał sobie do pomocy N. N. Silbigera, nastąpił piekielny czas dla robotników miejskich. Szkanuje się ludzi zupełnie bezpodstawnie, wyrzuca się z mieszkań — przykład dlatego, że rozsprzedają „Tydzień Robotnika” lub rozdają ulotki, zawiadamiające o zebraniu PPS.

Możeby nareszcie władze nadzorcze wejrzały w ten stan rzeczy i w postępowanie p. Brodzińskiego oraz w sprawki p. Silbigera, o których wie już każde dziecko.

Podziemny świat czarów

Dzieje i losy kopalni soli w Wieliczce

Data założenia kopalni wielickiej ginie w zamierzchłej przeszłości. Klasztor OO. Benedyktynów w Tyńcu pod Krakowem od roku 1044 otrzymywał — na podstawie przywilejów króla Kazimierza I — stałą darowiznę soli wielickiej. Biskup Marcin Kramer podał rok 1253-ci jako datę założenia kopalni.

Możnaby zatem ustalić, że kopalnia wielicka istnieje zgórą 800 lat, leżąc za o odkryciu kopalni przez św. Kingę odnosić się może do jej renowacji po spustoszeniach dokonanych w czasie na padów tatarskich.

W roku 1451-ym król Kazimierz Jagiellończyk zatwierdził statuty zakładowe, wydane ostatecznie przez króla Kazimierza Wielkiego.

W latach 1638 — 1648, za panowania Władysława IV-go, sprostowany przez króla Zygmunta III, geometra Marcin German sporządził pierwszy plan kopalni.

W roku 1644-ym, za administracji Adama Kazanowskiego, wybuchł w Wieliczce groźny pożar, który trwał 8 miesięcy. Ugaszenie ognia przypisują górnicy swej patronce, św. Kingie.

W sto lat później, w roku 1745 król August III powołał na administratora Marcina Borlacha, który sporządził plany kopalni, zaprowadził systematyczną odbudowę soli oraz opracował instrukcję służbową.

Ostatnim żupnikiem królewsko-polskim był Wojciech z Kłuszewa Kłuszewski.

W dniu 24 sierpnia r. 1772-go zajęła Wieliczkę Austria, zaś dnia 7 listopada r. 1918-go przejęła kopalnię Komisja Likwidacyjna dla Małopolski.

Obecnie Kopalnia podlega Dyrekcji Salin Państwowych przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Obecnie z dawnych 24 pozostało czynnych 9 szybów, sięgających do 300 m. głębokości. Ko-

palnia posiada 8 pięter, na przecięciu 4 km. długości i 1 km. szerokości. Przed wojną produkcja dzienna wynosiła 300 tonn, dziś wzrosła do 900 tonn, zaś w razie potrzeby może wynosić do 1200 tonn dziennie.

Piękno kopalni wielickiej sięga w każdej porze roku rzesze turystów. Niewysłowny urok czarownych grot solnych, a między innymi grotę kryształowej im. prez. Mościckiego, grotę Piłsudskiego z pięknym jeziorcem, romantycznej komory Słowackiego, chodnika Modena ze zwałami cemi soplami solnymi, kaplicy św. Antoniego, wykutej z brył solnych — wprowadzają turystę w zaczarowany świat baśni i legend, podań i klecht, osnutych na tle kopalni.

W labiryncie chodników, szybów i komór błyszczą, jak błękitne ogniki, kaganki górników, stuk pracujących kilofów tysiącnym echem rozlega się po korytarzach. Wszystko to pozostawia piękne i długotrwałe wspomnienia.

Wszystko to pozostawia piękne i długotrwałe wspomnienia.

Pierwszy wynalazca automobilu

Jak wynika z akt francuskiego ministerjum wojny, właściwym wynalazcą automobilu był niejaki Józef Cugnot, Lotaryńczyk, który w roku 1770 skonstruował wóz, poruszany parą i mający służyć do transportowania artylerji.

Pierwsze próby dokonane przez Cugnota w obecności ministra wojny, księcia Choiseul, wypadły zawałająco. Cugnot otrzymał zlecenie skonstruowania automobilu na większą skalę, co też wykonał i

po roku dostarczył maszynę zarządowi wojskowemu. Ale Cugnota przesładował pech właściwy większości wynalazców. Choiseul został obalony, a wynalazek Cugnota odstawiono do składów artylerji, gdzie nikt więcej nim się nie interesował.

Tymczasem przyszły lata rewolucji i nie było czasu na zajmowanie się wynalazkami. Dopiero w roku 1793 pokazano Napoleonowi wóz Cugnota. Napoleon miał go wypróbować praktycznie. Tym czasem przyszedł cesarz udał się do Egiptu, a po powrocie objął do wodztwa nad armją francuską we Włoszech.

Nikt nie interesował się losem wynalazcy, który byłby zginał z nędzy, gdyby paru przyjaciół nie pośpieszyło mu z pomocą.

Po zwycięskim powrocie Napoleona, pierwszy konsul wyznaczył wynalazcy roczną rentę w wysokości 1000 franków. Cugnotowi wsza kże nie danem było długo cieszyć się tą rentą, gdyż w 1804 r. zmarł

Dopiero w 1875 r. zbudowano w Paryżu parowy omnibus, który w 1878 r. odbył podróż z Paryża do Wiednia.

O wynalazku Cugnota zupełnie zapomniano.

Wyrok w sprawie hr. Brasowej

Sąd Najwyższy zapowiedział ogłoszenie wyroku w sprawie hr. Brassowej na 31 b. m.

Najmilsza podróż — to samolotem!

Ludwik Sledziński

Ze wspomnień

„Ucieczki” — część druga

Przed kilkoma dniami zakończyliśmy druk wspomnień tow. L. Sledzińskiego z części pierwszej cyklu p. t.: „Ucieczki”. Część pierwsza urwała się w momencie, gdy doszło do gwałtownego starcia między zwałkami a miejscowym komisarzem policyjnym. Dziś rozpoczynamy druk części drugiej tego samego cyklu tow. Sledzińskiego.

Gdy jednak lody spłynęły i komunikacja się ustaliła, zaraz przyjechał sędzia śledczy dla przeprowadzenia dochodzeń w powyższej sprawie. Sędzia okazał się dobrym i rozumnym człowiekiem. Po przesłuchaniu nas zwałków, komisarza, policyjnego i służby do mowej komisarza, zaproponował towarzyszywi Zatorskiemu, aby całą sprawę wziąć na siebie, wtedy

wydany będzie rozkaz aresztowania tylko jego jednego, a reszta uczestników tego najścia będzie aż do sprawy wolna. Dał jednak do zrozumienia, że Karpow i Sledziński mogą również być skazani. Po szczegółowym przedyskutowaniu przez nas tej sprawy tow. Zatorski zgodził się wziąć całą odpowiedzialność na siebie. Jednocześnie ułożyliśmy plan ucieczki tow. Zatorskiego. Gdy będą go wieźli do Pinegi w odległości dwu kilometrów od naszej wioski, zejdzie z wozu za swoją potrzebą i rzuci się do ucieczki w głąb lasu.

W umówionym miejscu wieczorem zbliży się do rzeki. Tam przewiezimy go na pewną kępę, gdzieśmy znaleźli odpowiednią piecizkę, w której miał spędzić najmniej dwa tygodnie dla całkowitego zmylenia

pogoni. Po wyjeździe sędziego śledczego coś we dwa czy trzy tygodnie przyszedł rozkaz aresztowania tow. Zatorskiego. Wszystko się też odbyło tak, jak uplanowaliśmy. W połowie czerwca otrzymałem od tow. Zatorskiego umówiony list: był już w robocie partyjnej w Petersburskim okręgu.

W czasie tych niezwykle wypadków otrzymałem wezwanie z Warszawy od CKR-u, abym wracał do roboty. Na koszty, związane z podróżą przysłało mi pod adresem tow. Tołwińskiego do Archangielska 70 rb. Wszystko złożyło się dla mnie poprostu tak cudownie, że lepiej już być nie mogło. Cieszyłem się ogromnie, że mnie wzywają, że jestem potrzebny, że odrazu będę mógł rzucić się w wir pracy i walki rewolucyjnej.

Przygotowałem się do ucieczki od chwili przyjazdu do Karpowej Góry. Jak tylko kra spłynęła, gozdziarni siedziałem w łódce i uczyłem się wiosłować, dwoma wiosłami, jedną łopatką na t. zw. „du-

rzegubce”. Jest to łódka, zrobiona z drzewa w ten sposób, że środek z odpowiedniego kłosa został wycpalony. To była szybka jazda taką łódką, oraz drążkiem. Miałem w głowie różne plany, ale ostatecznie zdecydowałem się na ucieczkę łódką. Umówiliśmy się z Karpowem - studentem seminarjum duchownego — i już mieliśmy wszystko przygotowane na drogę, ale chłop z sąsiedniej wsi, co miał z nami jechać, pod pozorem, że jedziemy łowić ryby do ujścia Pinegi do Drwiny, w ostatniej chwili stchórzył: nie stawiał się w umówionym miejscu ze swoją łódką. A Karpow nie miał odwagi tylko we dwoje ze mną puszczać się w niebezpieczną drogę.

Przygotowałem się więc sam i w końcu czerwca, czy na początku lipca ruszyłem w drogę. Mieszkał ze mną tow. z żydowskiej roboty, zapomniałem zupełnie jego nazwisko. On to mnie odprowadził do łódki, która należała do znajomego gospodarza z sąsiedniej wsi po drugiej stronie rzeki. Od tow. Syzroncewa otrzymałem podnisz-

czoną sukmanę płócienną, jakie nosili miejscowi chłopci. Chaim ostrzygł mnie nad rzeką włosy tak, jak nosili chłopci. Zostawiłem mu trzy ruble na zapłacenie chłopu za łódkę i szybko się przebrałem — pożegnałem towarzysza i tak około godz. 5-tej po południu wyruszyłem w drogę na łódce — duszę gubce — z marną łopatką — wiosłem. Odrazu skierowałem łódkę na przeciwną stronę rzeki, gdzie w pewnym oddaleniu od brzegu dość szybko porwałem się raprzód z biegiem rzeki. Może oddaliłem się o niecały kilometr, od naszej wioski, gdy jakaś dziewczyna zaczęła na mnie wołać, żebym wysiadł, bo to jest ich łódka. Odpowiedziałem, że prędko wrócę i dam jej cukierka, żeby tylko nie krzychała. Na co ona pyta się — czy jadę na „pietrowo” — odpowiedziałem, że tak i jutro będzie łódka i będą „konfekty”.

— „No ładno, tofko „konfekt” nie zabud’ przywiezti” — No dobrze, tylko nie zapomnij przywieźć karmelków”.

(D. c. n.).

Przed kilkoma dniami zakończyliśmy druk wspomnień tow. L. Sledzińskiego z części pierwszej cyklu p. t.: „Ucieczki”. Część pierwsza urwała się w momencie, gdy doszło do gwałtownego starcia między zwałkami a miejscowym komisarzem policyjnym. Dziś rozpoczynamy druk części drugiej tego samego cyklu tow. Sledzińskiego.

Gdy jednak lody spłynęły i komunikacja się ustaliła, zaraz przyjechał sędzia śledczy dla przeprowadzenia dochodzeń w powyższej sprawie. Sędzia okazał się dobrym i rozumnym człowiekiem. Po przesłuchaniu nas zwałków, komisarza, policyjnego i służby do mowej komisarza, zaproponował towarzyszywi Zatorskiemu, aby całą sprawę wziąć na siebie, wtedy

wydany będzie rozkaz aresztowania tylko jego jednego, a reszta uczestników tego najścia będzie aż do sprawy wolna. Dał jednak do zrozumienia, że Karpow i Sledziński mogą również być skazani. Po szczegółowym przedyskutowaniu przez nas tej sprawy tow. Zatorski zgodził się wziąć całą odpowiedzialność na siebie. Jednocześnie ułożyliśmy plan ucieczki tow. Zatorskiego. Gdy będą go wieźli do Pinegi w odległości dwu kilometrów od naszej wioski, zejdzie z wozu za swoją potrzebą i rzuci się do ucieczki w głąb lasu.

W umówionym miejscu wieczorem zbliży się do rzeki. Tam przewiezimy go na pewną kępę, gdzieśmy znaleźli odpowiednią piecizkę, w której miał spędzić najmniej dwa tygodnie dla całkowitego zmylenia

pogoni. Po wyjeździe sędziego śledczego coś we dwa czy trzy tygodnie przyszedł rozkaz aresztowania tow. Zatorskiego. Wszystko się też odbyło tak, jak uplanowaliśmy. W połowie czerwca otrzymałem od tow. Zatorskiego umówiony list: był już w robocie partyjnej w Petersburskim okręgu.

W czasie tych niezwykle wypadków otrzymałem wezwanie z Warszawy od CKR-u, abym wracał do roboty. Na koszty, związane z podróżą przysłało mi pod adresem tow. Tołwińskiego do Archangielska 70 rb. Wszystko złożyło się dla mnie poprostu tak cudownie, że lepiej już być nie mogło. Cieszyłem się ogromnie, że mnie wzywają, że jestem potrzebny, że odrazu będę mógł rzucić się w wir pracy i walki rewolucyjnej.

Przygotowałem się do ucieczki od chwili przyjazdu do Karpowej Góry. Jak tylko kra spłynęła, gozdziarni siedziałem w łódce i uczyłem się wiosłować, dwoma wiosłami, jedną łopatką na t. zw. „du-

rzegubce”. Jest to łódka, zrobiona z drzewa w ten sposób, że środek z odpowiedniego kłosa został wycpalony. To była szybka jazda taką łódką, oraz drążkiem. Miałem w głowie różne plany, ale ostatecznie zdecydowałem się na ucieczkę łódką. Umówiliśmy się z Karpowem - studentem seminarjum duchownego — i już mieliśmy wszystko przygotowane na drogę, ale chłop z sąsiedniej wsi, co miał z nami jechać, pod pozorem, że jedziemy łowić ryby do ujścia Pinegi do Drwiny, w ostatniej chwili stchórzył: nie stawiał się w umówionym miejscu ze swoją łódką. A Karpow nie miał odwagi tylko we dwoje ze mną puszczać się w niebezpieczną drogę.

Przygotowałem się więc sam i w końcu czerwca, czy na początku lipca ruszyłem w drogę. Mieszkał ze mną tow. z żydowskiej roboty, zapomniałem zupełnie jego nazwisko. On to mnie odprowadził do łódki, która należała do znajomego gospodarza z sąsiedniej wsi po drugiej stronie rzeki. Od tow. Syzroncewa otrzymałem podnisz-

czoną sukmanę płócienną, jakie nosili miejscowi chłopci. Chaim ostrzygł mnie nad rzeką włosy tak, jak nosili chłopci. Zostawiłem mu trzy ruble na zapłacenie chłopu za łódkę i szybko się przebrałem — pożegnałem towarzysza i tak około godz. 5-tej po południu wyruszyłem w drogę na łódce — duszę gubce — z marną łopatką — wiosłem. Odrazu skierowałem łódkę na przeciwną stronę rzeki, gdzie w pewnym oddaleniu od brzegu dość szybko porwałem się raprzód z biegiem rzeki. Może oddaliłem się o niecały kilometr, od naszej wioski, gdy jakaś dziewczyna zaczęła na mnie wołać, żebym wysiadł, bo to jest ich łódka. Odpowiedziałem, że prędko wrócę i dam jej cukierka, żeby tylko nie krzychała. Na co ona pyta się — czy jadę na „pietrowo” — odpowiedziałem, że tak i jutro będzie łódka i będą „konfekty”.

— „No ładno, tofko „konfekt” nie zabud’ przywiezti” — No dobrze, tylko nie zapomnij przywieźć karmelków”.

(D. c. n.).

Wiadomości

Sportowe

Z dnia

DYREKTOR PUWF. PRZED MIKROFONEM POLSKIEGO RADJA. W sobotę przed mikrofonem Polskiego Radja dyrektor Państw. Urzędu W. F. i P. W., gen. Olszyna W. yński, udzielił wywiadu referentowi sportowemu Polskiego Radja.

Z wywiadu notujemy następujące ciekawsze momenty: „Dość szeroki ogół sportowców i działaczy sportowych nie zadaje sobie trudu, ały określić sobie i wpajać w innych jaki jest właściwy cel sportu i jakich zadań odeń wymagać. Każdy zdrowy człowiek społeczny musi mieć wyraźnie określoną swoją ideologię. Rozumiem więc ludzi poszukujących dla sportu takiej wyraźnej ideologii, lecz nie rozumiem dlaczego nie opierają oni swych teorii na zasadach mocno ustalonych przez życie.

„Cele polskiego sportu zostały już oddawna zważane ściśle z naszą rzeczywistością państwową, z naszymi specyficznymi warunkami geograficznymi, potrzebami narodu i stanem ekonomicznym.

„Inaczej rozumieją i muszą rozumieć sport Anglicy, a inaczej Francuzi, Włosi czy Węgrzy, a inaczej my, Polacy.”

„Uprawiając sport, lub kierując nim musimy zaprzeczyć sport do pracy społecznie pozytywnej. Sport w naszym pojmowaniu musi kształcić, wychowywać, tworzyć i budować, a nie demoralizować, zniekształcać, osłabiać i niszczyć.”

„Sport polski dzięki nietrafnym pośniewkom jest chory. Stan chorobliwy najjaskrawiej uwidocznił się w podstawowych komórkach sportowych, czyli klubach. Państw. Urząd W. F. i P. W. biorąc ten stan chorobliwy pod uwagę, rozpoczął już pracę nad taką organizacją i rtu społecznego, któryby z jednej strony zagwarantował swobodny jego rozwój, a z drugiej — ułatwiał konieczną kontrolę i pomoc władz państwowych i sportowych. Każda reforma sportu musi dotrzeć przede wszystkim do klubów, gdyż dopóki nie uświadomi się klubów nie można liczyć na uzdrowienie sportu.

„PUWF. nie odsuwał i nie odsuwa współdziałania społeczeństwa od pracy twórczej w sporcie, lecz niechże działacze sportowi nie wyręczają PUWF. w jego zasadniczych obowiązkach kierowniczych.

„Stwierdzam, że wychowanie fizyczne i sport pozostaną w dalszym ciągu jednym z głównych przedmiotów pracy PUWF. równoległym z przysposobieniem wojskowym.”

„Osobiście dodaje, że z punktu widzenia dobra państwa sport społeczny ma taką samą i niemniejszą wartość w porównaniu z przysposobieniem wojskowym.”

Boks

BLYSKAWICZNE ZWYCIĘSTWO LOUISA. Joe Louis znokautował w pierwszej rundzie boksera Retzlaffa w meczu, rozegranym w Chicago.

LOCATELLI ZNOKAUTOWANY. Znany bokser włoski Locatelli pokonany został w Nowym Jorku, w pierwszej rundzie przez nokaut techniczny, przez pięściarza Bobby Pachau.

Łyżwiarstwo

REKORD NEHRINGOWEJ NA 10.000 M. OFICJALNYM REKORDEM POLSKI. Zarząd Polskiego Związku Łyżwiarstwa zweryfikował wynik Nehringowej uzyskany w Wiedniu na 10.000 m. jako oficjalny rekord Polski. Wynik ten jak wiadomo, wynosił 23:48 sek.

List z Równego

Jak się gospodaruje pieniędzmi społecznymi?

W Ubezpieczalni Społecznej w Równem... jakiegoś niesamowitego wrażeń, na co patrzymy, z trwogą o los tej instytucji.

Ciągle zwalniana, przymowa i przenoszenia urzędników, zbędne wydatki i to w tych ciężkich czasach, kiedy się ogranicza do niezbędnych granic świadczenia dla ubezpieczonych.

Twierdzą, że przemalowanie mebli biurowych na jeden kolor (sieta p. dyrektora), kupowanie nowych, przerabianie okienek, telefonów i t. d., z powodzeniem można odłożyć do lepszych czasów.

My, ubezpieczeni, nie rozumiemy też dlaczego taki p. Kandrąjewicz był zwolniony i zupełnie stuszenie, to znowu podobno na zarządzenie p. Trelli został ponownie przyjęty; dlaczego został zwolniony zastępca dyrektora p. Dzieciotowski, człowiek bez zarzutu, a na jego miejsce sprowadzono specjalnego wice-dyrektora z poborami dwa razy większymi. Tamten bowiem pobierał 320 zł., a ten do stał 700 (z górą) zł. I po co? Nasza Ubezpieczalnia, jesteśmy pewni, może się obejść też tego stanowiska w zupełności, jak to było tyle lat. Przecież to kosztuje. Przecież na to idą nasze, ciężko zapracowane pieniądze. A co ten pan będzie właściwie robił, a więc za co będzie brał pieniądze? A może ten wice-dyrektor przysyłany został na miejsce komisarza Chmielewskiego, który tu takiego bałaganu narobił i może mu kazano 'o samo robić nadal?

Dziwi nas to, że Ministerjum O-

pieki Społecznej toleruje podobne rzeczy.

UBEZPIECZONY.

List powyższy wymownie ilustruje bałagan, złą wolę, lekkomyślność, rozrzutność w szafowaniu pieniędzmi ubezpieczonych. Za ten stan, który wytworzono w Równem w Ubezpieczalni - ponosząc odpowiedzialność też p. Trelli i jego satelici, którzy przyczynili się do zamętu i kosztownych innowacji. Jeżeli po tem wszystkim ktoś

jeszcze ma wątpliwość, czy biuro personalne p. Trelli potrzebne jest, to po przeczytaniu tej krótkiej, laconicznej informacji z Równego, musi przyjąć do oprzekonania, że p. Trelli dojrzał do dymisji a ściślej biorąc dojrzał do wycofania się z dyscyplinarni, bowiem dzięki jego polityce Ubezpieczalnia ponosi straty niepowetowane i to wtedy, gdy polityka Rządu p. Kościłkowskiego i Kwiatkowskiego zdążyła do oszczędności w instytucjach państwowych i prawnie - publicznych.

Strajk „polski“ w Sieradzu

(W czwartek dnia 16 b. m. wybuchł strajk protestacyjny we wszystkich młynach, a mianowicie: „Renoma“ A. M. Wrocławskiego, Zdzisława Moderskiego i J. Piestrzyńskiego. Przyczyną strajku było nieprzyjęcie przez pracodawców umowy zbiorowej dla młynarzy, zaproponowanej przez Związek Rob. Przem. Spożywcze- go.)

W dniu 14 b. m. odbyła się druga z kolei konferencja z właścicielami młynów, przy udziale Inspektora Pracy.

Wszyscy robotnicy pozostali w młynach i bronią się w ten sposób przed strasnym wyzyskiem ze strony właścicieli.

Nastrój wśród robotników bojowy. Strajk narazie trwa. W drugim dniu strajku w młynie M. Wrocławskiego i J. Piestrzyńskiego dzierżawca młyna, Józef Pies-

trzycki, napadł na mechanika Jana Skrzypińskiego i chciał wyrzucić go z młyna. Skrzypiński się bronil, z pomocą mu przyszli inni robotnicy. Piestrzyński próbował potem - nadaremnie - sferyzować robotników rewolwerem.

Sprawa afery mysłowickiej

Sledztwo w sprawie afery na Targowicy mysłowickiej trwa nadal i, według wszelkiego prawdopodobieństwa, zostanie ukończone dopiero z końcem przyszłego miesiąca. Aresztowani przed trzema miesiącami: Kazon i Fruchthändler przebywają nadal w areszcie śledczym i dopiero po ukończeniu śledztwa będzie rozpatrywany wniosek o ewentualne zwolnienie ich z aresztu za kaucją.

DWAJ CHŁOPCY POD LODEM.

Dwaj chłopcy, 12-letni Bolesław Pieszynski i 11-letni Bernard Białecki w Gnieźnie, wracali ze szkoły do domu. Przechodząc obok jeziora chłopcy weszli na kruchy lód, huśtając się na nim. Lód trzeszczał pod chłopcami, aż w pewnej chwili załamał się.

Pierwszy wpadł pod lód Pieszynski. Białecki chciał wyratować kolegę i chwycił za ubranie. Lód załamał się znowu pod podwójnym ciężarem i obaj chłopcy zniknęli w wodzie. Na pomoc tonącym nadbiegli robotnicy, którzy wydobyli chłopców spod lodu. Wezwany lekarz, stwierdził śmierć. Zwłoka chłopców przewieziono do kostnicy.

ZA ZABÓJSTWO SASIADA.

Od dłuższego czasu pomiędzy Janem Gilem z Dąbrowy i jego sąsiadem, Antonim Bednarczykiem dochodziło do nie sporu o plot, do częstych awantur i bójek.

Pewnego dnia Bednarczyk, natknąwszy się na Gila, schwytał sztachetę i uderzył nią sąsiada w

głowę. Gil zwałił się na ziemię, a w kilka minut potem zmarł.

Zawiadomiona o krwawym dramacie policja aresztowała sprawcę napadu, a ostatnio stanął on przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

Sąd, opierając się na zeznaniach naocznych świadków zajęcia, skazał Bednarczyka na 8 lat więzienia.

WYROK NA NIESUMIENNYCH URZĘDNIKÓW.

W Rzeszowie po dwudniowej rozprawie przeciwko 5 urzędnikom sądowym z Rozwadowa, oskarżonym o popełnienie wielu nadużyć, ogłoszony został w sobotę wyrok.

Osk. Józef Ordyk skazany został na 2 lata więzienia z zawieszeniem wykonania na przeciąg lat 5, oraz utratę praw publicznych i obywatelskich; osk. Franciszek Czarnota i Michał Kobylański po 1 roku więzienia bez zawieszenia, oraz utratę praw obywatelskich na przeciąg 5 lat; osk. Leopold Szol na 6 miesięcy więzienia, którą to karę darowano na podstawie amnestji. Osk. Seilhubera sad uniewinnił.

W uzasadnieniu wyroku przewodniczący podał, że przy osk. Ordyku stwierdzono w 12 wypadkach przywłaszczenia zaliczek i gryzwin.

Co do dalszych oskarżonych, jako okoliczności łagodzącej przyjął sąd dotychczasowy nienaganą przywoł, ze względu jednak na to, że są to starsi urzędnicy, którzy dopuścili się nadużyć, wykonanie kary nie zostało zawieszono.

Kącik radiowy

solisci przed mikrofonem

Wtorek dnia 21.I obfituje w występ wybitnych solistów i tak: o godz. 16.15 wystąpi przed mikrofonem lwowskim Franka Ricci śpiewaczka obdarzona dźwięcznym głosem. 16.15 wystąpi przed mikrofonu sopranem. Artystka pochodzi z Lwowa, jednakże od dłuższego czasu przebywa w Ameryce. Korzystając z przybycia artystki na kilka tygodni do rodzinnego miasta, rozgłośnia lwowska zaprosiła ją do studia radiowego, z którego usłyszą radioluchaczy w jej wykonaniu mało znane i nowe pieśni kompozytorów wyłącznie amerykańskich.

O godz. 18.00 tego dnia pianistka Fenny Czertok - Alperowiczowa odegra szereg kompozycji, kompozytorów polnochnych. Wieczorem zaś o godz. 21.00 powitają radioluchaczy entuzjastycznie, znakomitego, polskiego tenora, Wiktora Bregy, którego rzadko mamy okazję słyszeć, ponieważ artysta występuje obecnie na deskach oper zagranicznych. Szeroki arcy operowy składa się na program artysty.

Akompanuje orkiestra Polskiego Radja pod dyrykcją Józefa Ozimskiego, która wykona w ramach tej samej audycji szereg utworów symfonicznych.

Chór Dana

Wszyscy zwolennicy znakomitego Chóru Dana, a są nimi chyba wszyscy radioluchacze, zgromadzą się przy swych odbiornikach dnia 21.I o godz. 20.10 na wiadomość, że o tej godzinie wystąpi przed mikrofonem Polskiego Radja niezrównany ten zespół, który z łatwością podbija nie tylko publiczność polską, ale i zagraniczną.

Śmierć i dziewczyna

Polskie Radio zaangażowało na dzień 21.I na godz. 22.00 jeden z najlepszych zespołów kwartetowych, jakie istnieją w Europie. Kwartet Drezdeński. Idealne zgranie, przepiękny dźwięk wszystkich instrumentów, skłonienie stylowe interpretacje - zdobyły Kwartetowi Drezdeńskiemu niepowściąpliwą sławę. W wykonaniu tego zespołu usłyszą radioluchacze jedno z najpiękniejszych dzieł muzyki kameralnej. Kwartet d-mowl Schuberta p. t. „Śmierć i dziewczyna”, osnutą na temacie pieśni o tej samej nazwie. Koncert ten będzie bezwzględnie dla każdego radioluchacza wielkim przeżyciem muzycznym.

Tabela loteryj

13-ty dzień ciagnienia 4 klasy 34 Loterii Państw.

I i II ciagnienie

Główne wygrane

Table with lottery numbers and prizes for the first and second draws.

Wygrane po 200

Table with lottery numbers and prizes of 200 for the first and second draws.

III ciagnienie

Wygrane po 200 zł.

Table with lottery numbers and prizes of 200 for the third draw.

Table with lottery numbers and prizes for the first and second draws (continued).

Table with lottery numbers and prizes for the first and second draws (continued).

IV ciagnienie

Główne wygrane

Table with lottery numbers and prizes for the fourth draw.

Wygrane po 200 zł.

Table with lottery numbers and prizes of 200 for the fourth draw.

Table with lottery numbers and prizes for the first and second draws (continued).

IV ciagnienie

Główne wygrane

Table with lottery numbers and prizes for the fourth draw (continued).

Wygrane po 200 zł.

Table with lottery numbers and prizes of 200 for the fourth draw (continued).

Wypadek Stanisława Miłaszewskiego

Znany literat, Stanisław Miłaszewski, dostał się pod samochód, należący do St. Mangulesa, wicedyr. fabryki „Pocisk”. W szpitalu św. Rocha stwierdzono złamanie obu kości podudzia, uszkodzenie miękkich powłok głowy i ogólny wstrząs.

Według opinii lekarzy, niema, mimo poważnych uszkodzeń, obawy o życie literata, grozić mu jednak może pewien wstrząs psychiczny, a także — ułomność ze względu na złamanie podudzia.

Sędziwa samobójczyni zginęła pod kołami auta

Przed domem Grójecka 26, gdzie mieści się 23 komisariat policji, z za słupa do przewodników tramwajowych (latarni) stojącego na środku jezdni, wyskoczyła nagle jakaś kobieta, lat około 70-ciu i rzuciła się pod jadący w stronę Okęcia samochód prywatny — limuzynę Nr. 24361.

Kierowca nie zdążył zahamować auta, wskutek czego sędziwa desperatka, uderzywszy głową o prawy reflektor, który rozbiła — upadła i dostała się pod koła. Wów-

czas kierowca zatrzymał auto i zawiadomił policję.

Kobietę przeniesiono do bramy wspomnianego domu, gdzie przed przybyciem lekarza Pogotowia zmarła, wskutek pęknięcia czaszki. Rysopis donatki: włosy siwe, ubrana w 2 bluzki (czarna i szara), żakiet piaskowy, sukienka czarna, spódnica grafitowa, pończochy brązowe, śniegowiec szary, na głowie chustka czarna, szydełkowa, pałto czarne z fokowym kołnierzem.

Katastrofa samochodowa

O północy z niedzieli na poniedziałek, z rogu ul. Żelaznej i Prostej wydarzyła się katastrofa samochodowa. Ul. Żelazna w stronę Złotej jechała taksówka Nr. 17850 (1995), prowadzona przez kierowcę Jana Olborskiego (Okopowa 4), należąca do W. Szewczyka (Krochmalna 89). Przy wylocie ul. Pro-

stej spadło prawe przednie koło, wskutek czego kierowca stracił chwilowo panowanie nad kierownicą i nastąpiło silne starcie z jadącą w tymże kierunku dorożką konną Nr. 760, powożoną przez Szczepana Masłanę (Ordona 14).

Taksówka, zdruzgotawszy u drożki koła i resory, wjechała na chodnik przed domem Żelazna 47, gdzie strzaskała szafki reklamowe sklepu zegarmistrzowsko-jubilerskiego p. l. „Regulator”. Taksówka przygniotła 31-letnią Cecylję Tyłakównę, służącą (Marszałkowska 62). Lekarz Pogotowia stwierdził u niej złamanie prawej ręki i dolnej szczęki, oraz poranienie głowy i lewego podudzia. Po opatrunku Tyłakównę, w stanie ciężkim, przewieziono do szpitala Dz. Jezus. Kierowcę Olborskiego aresztowano.

Pożary

Przy ul. Miłej 9, w mieszkaniu Krystyny Składkowskiej, sublokator jej, Stefan Pawłowski, chory umysłowo, podpalił rzeczy znajdujące się w kuchni. Na miejsce przy było pogotowie I-go oddziału straży, które w ciągu 20 minut pożar ugasiło.

Przy ul. Chmielnej 104, w mieszkaniu Henryki Iwińskiej, od świeczek zapaliła się choinka, oraz pościel. Pogotowie IV-go oddziału straży, po godzinnej akcji pożar ugasiło.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Codziennie cieszą się niezmiennym powodzeniem groteska M. Hemara „Trójka hultajska” ze Stefanem Jaraczem, Stanisławem Daniłowiczem i Stanisławem Sielańskim w rolach głównych.

W przygotowaniu komedia Aleksandra Fredry „Pan Goldhab” z Jaraczem w roli tytułowej, w reżyserji Stanisławy Perzanowskiej.

TEATR WIELKI — OPERA. Zapowiedziane na dziś, 21 stycznia i czwartek, 23 stycznia, gościnne występy słynnej i wielkiej tragiczki japońskiej, Teiko Kiwa, w głównej roli Madame Butterfly wzbudziły duże zainteresowanie.

Dzisiaj towarzyszyć będą świetnej primadonne japońskiej w Madame Butterfly pp. Hupertowa, Stecka, Łu czyński, Płonki, Szczepański, Szpinger i Tysiak.

TEATR NARODOWY: Dziś wiecz. „Fryderyk Wielki” Nowaczyńskiego z Solskim, Brydzińskim, Leszczyńskim i innymi.

Jako najbliższa premiera Teatru Narodowego ukaże się w piątek 24 b. m. znajdująca się obecnie w próbach najnowsza sztuka Zofji Nałkowskiej, p. t. „Niedobra miłość”.

„Niedobra miłość” ukaże się w reżyserji Ryszarda Ordyńskiego i w obsadzie następującej: Romanówna, Gorczyńska, Andryczówna, Socha, Woskowski, Kreczmar, Roland, Chmurkowski i in.

TEATR POLSKI: Dziś o godz. 8

wiecz. wesołe, pogodne — „Stare wino”.

TEATR MAŁY: Dziś „Żołnierz i bohater” Shawa.

TEATR NOWY: Dziś komedia „Był sobie więzień”.

TEATR LETNI: Dziś „Codziennie o 5-ej”.

TEATR KAMERALNY (Senatorowa 29): Ostatnie dni tryskająca humorem komedia „Sąsiadka”. Wkrótce nowa sztuka Fodora „Matura”.

TEATR MALICKIEJ (Karowa 18) daje dziś i codziennie arcywesołą kom. Bus-Feketeja „Trafika pa ni generalowej” z Malicką i Bendą.

WIELKA REWJA. W piątek, 24 b. m. w „Wielkiej Rewji” odbędzie się premiera tryskającej humorem komedji „Potasz i Perlmutter”. A. Fertner jako Potasz da swoją, niezapomnianą kreację. Krukowski znajduje szerokie pole do popisu dla swego niezrównanego komizmu.

CYRULIK WARSZAWSKI: Dziś „Wieczna ondulacja”.

TEATR ROSYJSKI: (Nowy świat 19) w piątek, soboty i niedziele gra sztukę Brunona Francka.

STOLECZNY TEATR POWSZECHNY: Dziś „Zwycięzcy kryzy” o godz. 7 wiecz. przy ul. Elbląskiej 51.

CYRK STANIEWSKICH: Dziś i codziennie o 18.15 w gwiazda Abisynji, Koringa, na czele noworocznego programu. We wtorki, środy, soboty i niedziele o 4.30 pp. i 18.15 wiecz.

Ogromne obciążenie ceny mięsa

Do połowy stycznia od połędwiek wieprzowych, głów, kości, nerek, cynadrow i drobnego mięsa, rzeźnia miejska w Warszawie

pobierała po 2 grosze za 1 kg. tytułem t. zw. sprawdzenia weterynaryjnego. Od 15 b. m. pobiera się od tego towaru po 9¼ gr. przy transportach większych.

Z uwagi, że cena rynkowa, po której sprzedają bekonownie np. 1 kg. głów wieprzowych wynosi 20 gr., koszt sprawdzenia 9¼ gr. stanowi obciążenie prawie 50 proc. Obliczono np., że dostarczenie pewnej partii tego towaru z Małopolski Wschodniej (przewóz kolejowy, opłata rzeźni, podatek obrotowy) wynosi 2/3 wartości towaru.

Tak podbija się cenę odpadków mięsnych. Nawet tego nie może kupować uboga ludność.

Kronika organizacyjna

WARSZAWSKI WYDZIAŁ KOBIECY P. P. S.

Posiedzenie wydziału odbędzie się we wtorek 21 b. m. o godz. 7 wiecz. przy ul. Długiej 21.

DZIELNICA MOKOTÓW. Komitet dzielnicy Mokotów komunikuje, iż doroczna konferencja członków dzielnicy Mokotów PPS. odbędzie się w niedzielę dnia 26 b. m. o godz. 9.30 w pierwszym, a o godz. 10 rano w drugim terminie, w lokalu ul. Chocimska 23. Na porządku dziennym sprawozdanie, wybór komitetu delegatów na konferencję warszawską.

KOŁO im. L. WARYŃSKIEGO. Czwartek, godz. 8 — Ogólne Zebranie dla członków i sympatyków z referatem tow. Raabe na temat: „Sytuacja w Polsce”.

Sprawa opłat rowerowych

Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie wskazała, że wysokość opłat pobieranych od rejestracji rowerów nie jest unormowana żadnymi przepisami, to też opłaty te wynoszą w Warszawie w pierwszym roku 16 zł. 80 gr. (egzamin 2 zł. 50 gr., znaczki stemplowe 3 zł. 30 gr., karta rowerowa i tabliczka numerowa 11 zł.), w roku następnym 7 zł. 50 gr. W woj. warszawskim opłaty te wynoszą w pierwszym roku 7 zł. 50 gr., w drugim 5 zł. 80 gr. W woj. białostockim pobiera się 1 zł. 20 gr. — 1 zł. 50 gr., wyłącznie za tabliczkę numerową.

Opłaty te w znacznym stopniu hamują rozpowszechnienie tego praktycznego środka lokomocji. Należy przeto znieść opłaty od rejestracji rowerów i ustalić jednolitą opłatę za tabliczkę rowerową w wysokości, pokrywającej koszty ich sporządzenia.

Z Opery

„CYRULIK SEWILSKI”
z WALERJĄ BARSOwą.

Nietyle może występ primadonna opery rosyjskiej, p. W. Barsowej, przyczyniła się do powodzenia ostatnich przedstawień „Cyrulika”, ile właśnie całość znakomitej obsady, w której — prócz sopranistki — brał udział: Wiktor Bregy, Jerzy Czaplicki, bas Urbanowicz z Poznania (zamiast Włodz. Kaczmarz), a z miejscowych sił znanych i lubianych: B. Bolko jako Bartolo i Berta — p. Janina Sowińska.

Rozyna p. Barsowej ciekawa jest przedewszystkiem ze strony wokalne; w sensie aktorskim traci trochę na porównaniu z Fedyczkowską, która we wspomnianych publiczności naszej zawsze zostanie jedną z najlepszych odtwórczyń tej roli. P. Bregy, zawsze u nas brawami przyjmowany, ujął wszystkich już wstępem: arjami z aktu I i właściwą sobie piękną polską dykcją. Figaro zonglował trochę wspaniałym głosem i ruchami, ale nie przejął postaci cyrulika, dał mu właściwą miarę. Oryginalnie potraktował maestro Bazylego p. Urbanowicz.

Zespoły z orkiestrą pod dyr. Dożyckiego na czele, brzmiały naogół dobrze; słynne fugato II aktu wypadłoby lepiej, gdyby p. Bolko nie podał tematu zbyt szybko.

Całość wyglądała odświeżenie.

H. D.

„Osaczona”

„Osaczona” nie jest filmem sensacyjnym, nie jest też filmem „więziennym”. Treścią tego obrazu są dzieje dziewczyny, która zakochała się w młodym, przystojnym chłopcu, nie wiedząc, że jest on bandytą, poszukiwanym przez policję. Od chwili, gdy bohaterka „osaczona”, Mary Burns, spotyka swego ukochanego, do momentu, gdy odzyskuje wolność — film trzyma widza w niesłabnącym napięciu.

„Osaczona” już dziś ukaże się w kinie „Światowid”.

Co usłyszemy w radio?

WTOREK, 21 stycznia 1936 r.

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.33 Ginastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 „Parę informacji”. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Transmisja z Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej ciągnięcie głównej wygranej w wysokości 1-go miliona. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Audycja dla szkół. 12.30 „1000 taktów muzyki”. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 „Z rynku pracy”. 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskiej. 15.20 Przegład giełdowy. 15.30 Potpourri operetkowe (płyty). 16.00 „Skrytka P. K. O.”. 16.15—16.45 Pieśni amerykańskie. 16.45 „Cala Polska śpiewa”. 17.00 „Maszyna parowa”. (W dwóch setną rocznicę urodzin Jamesa Watta). 17.15 „Płyty dla znawców”. Robert Schumann: Sonata d-moll op. 121. 17.50 „Encyklopedia mówiona”. 18.00 Recital fortepianowy. 18.30 „Dusza pisarza i rok 1863”. 18.45 Program na dzień następnny. 18.55 „Co boli rolników”. 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Gitarra” — monolog światopogląd Karpieskiego. 20.10 Koncert Choru Dana. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Obrazy z Polski współczesnej”. 21.00 Koncert. 22.00 Franciszek Schubert: Kwartet smyczkowy d-moll (Śmierć i dziewczyna). 22.45 „Uniwersytety i wyższe uczelnie polskie” — odczyt w języku esperankim. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05 Muzyka taneczna (płyty).

Stylowy Katarzynka

Nowa kreacja Franciszki Gaal jest niewątpliwie jej nowym triumfem. Znakomita artystka z zamiłowaniem odtwarzająca postacie cichych bohaterskich typów z proletariatu, umie wczuć się tak dalece w swe role, że mimowolnie każdy musi się nią wzruszać. Czy była „Piotrusiem”, z poświęceniem walącym o kawałek chleba dla ojca, czy „małą mateczką”, wyrzekającą się szczęścia przez miłość dla podrutka, czy teraz jako Katarzynka „do wszystkiego”, kupująca za ciężko zapracowany grosz zrujnowaną taksówkę dla ukochanego — zawsze chwytła za serce, rozczuliła i wzrusza, mimo, że filmy z nią mają zazwyczaj smak wybornych komedji.

Sam film wzorowy. — Dowcipny, subtelny, pełen niespodziewanych sytuacji i zdrowego humoru. Tempo wymiennie, a dyskretna ilustracja muzyczna na najwyższym poziomie artystycznym.

Premjera spotkała się z gorącymi oklaskami, a film może liczyć na wielotygodniowe powodzenie. Ika.

OGŁOSZENIA DROBNE

A.A.A.A.A.) TAPCZANY higieniczne, automatyczne, patentowane 3722, złotych 50, oraz nowoczesne kozetki, otomany. Warunki dogodne. Wytwórnia: Twarda 5. Tel. 247-67.

MEBLE należy kupować solidne. Ceny nieco wyższe, jak na Bagnie, lecz solidne meble o pięknych liniach, sypialnie, gabinety, jadalnie, saloniki, poczekalnie, najroóżnorodniejsze wykutne fotele klubowe, nowoczesne tapczany higieniczne, oraz tapicerskie. Piękne kuchnie lakierowane, mebelki gięte. Ceny najniższe fabryczne. Nowy świat 30, wprost Chmielnej, ST. RADELIICKI.

ZŁOTO, biżuterje, kwity lombardowa 2.

Walne zebranie Koła Pocztcwów P. P. S.

W dniu 19 b. m., w lokalu Wrecka 7 w Warszawie, odbyło się walne zebranie Koła Pocztcwów PPS, przy udziale dużej ilości członków i sympatyków.

Zebrani, po wysłuchaniu referatu tow. Karniola i wypowiedzeniu się szeregu towarzyszy — pocztowców, postanowili jednomyślnie przystąpić do organizacji PPS, tworząc w niej silne koło pracowników państwowych.

Po referatach przystąpiono do wyboru 7-miu członków Komitetu Koła i 3-ch członków Komisji re-

wizyjnej. Zebrani w podniosłym nastroju, pod koniec zebrania, odśpiewali „Gdy naród do boju”.

W toku trwania zebrania do przewodniczącego Koła zwracali się pocztowcy, przedstawiciele innych grup, deklarując swą pomoc i udział w tworzeniu organizacji. Trzeba nadmienić, że zebranie było prowadzone na wysokim poziomie, a mówcy w sposób rzeczowy ujmowali wszystkie zagadnienia, dotyczące warunków pracy i stosunków na poczcie.

Dyrektorka Opery skarży

W sądzie okręgowym rozpatrywana miała być wczoraj sprawa

O zniesienie

„marłwego sezonu”

Oddział Żegluga Związku Transportowców występuje do Min. Opieki Społecznej o zniesienie marłwego sezonu dla pracowników umysłowych, zatrudnionych w żegludze, albowiem w r. b. niema w rzeczywistości marłwego sezonu, gdyż żegluga jest częściowo czynna i dochodzą tylko wypadki redukcji wskutek zmniejszenia frekwencji. Chodzi o uzyskanie w ten sposób zaszków w wypadek bezrobocia dla części zredukowanych pracowników.

wytoczona przez dyrektorkę Opery, Korolewicz-Waydową redakcji pisma „Prosto z Mostu” oraz artyście operowemu Władze o zamieszczenie artykułu o obniżeniu przez dyrekcję poziomu opery i wyzysku artystów. Wobec niestawienia się licznych świadków sąd sprawę odroczył. I. K.

STAN POGODY wg PIM

Przeważnie pochmurno z drobnymi opadami, najpierw w postaci śniegu, potem deszczu. Temperatura kilks stopni powyżej zera. Umiarkowane wiatry południowe i południowo-zachodnie, w górach halny.

STUDENTKA, ukończona Pedagogum, udziela łaciny, francuskiego, polskiego. Zakres gimnazjum, 5-96-52 3 — 6.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Oczy czarne” z Harry Baur.

APOLLO: „Marja Baszkirczew”.

ATLANTIC: „Zapomniany człowiek”.

AMOR: „Maly pułkownik”.

ANTINEA: „Człowiek o stu maskach” i „Żywy zastaw”.

AKRON: „Powrót Frankensteina” i „Wyrok życia”.

AS: „Przebudzenie” i rewja. Do

godz. 7-jej „8 godz. dr. Morgana”.

BALTYK: „Dawid Cooperfield”.

COLOSSEUM: „Zaczęło się od pocatunku” i rewja.

COLOSSEUM MALE: „Antek policmajster”.

CORSO: „Szanghaj” i rewja.

CAPITOL: „Jasnie pan szofer”.

CAPITOL p. 4

BODO
BENITA
FERTNER

JASNIE
PAN
SZOFER

CASINO: „Dom Nr. 56”.

CASINO Nowy-Swiat 50

p. 4. 6. 8 i 10.

PREMJERA!

„Od światła do cieni wielkiego

nasta wiodła droga jej burzliwego

życia... NAJPIEKNIJSZY FILM

FASCYNUJĄCY

Kaj Francis

DOM Nr. 50

w pozostałych rolach:

RICARDO CORTEZ

GENE RAYMOND

ELITE: „6 lat miłości” i „W blasz-

ku księżycu”.

EUROPA: „Nie odchódz odemnie”.

FILHARMONJA: „W walce z Caratem” (Miłość Maksyma).

FLORIDA: „Sing Sing” i „Spełnio

marzenia”.

FORUM: „Jestem zbiegiem” i „Le-

gong”.

FAMA: „Miłość w czołgu”.

HELJOS: „Dwie Joasie”.

HOLLYWOOD: „Burza nad Andami” i rewja.

KOMETA: „Dziewczę z Budapesztu” i rewja.

Kino-KOMETA

Teatr

ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.

„Dziewczę z Budapesztu”

Bajeczna inscenizacja. — Czar we-

gierskiego czardasa i płonącego

temperamentu. — Cygańska muzyka.

Skrajny dowcip.

REWJA

LUX: „A. B. C. miłości” i „S. O. S.

Góra lodowa”.

LOS: „Miłość dla początkujących”.

MAJESTIC: Całe miasto o tem mówię

09 balkon

Początek 4

Najlepszy i najwesełszy film sezonu.

Całe Miasto

O tem mówię

70 parter

Dla młodzieży ulgi.

MEWA: „Kryjówka szczęścia” i „Au

djencja” z M. Eggertle.

MASKA: „Wesoła wdówka” i „Czło-

wiek, który zgubił głowę”.

METRO: „Sprawa Dreyfusa”.

MIEJSKIE: „Anna Karenina”.

KINO MIEJSKIE

Pocz. 6—8—10—

w święta 4—6—8—10.

Anna Karenina

MUCHA: „Malowana zasłona” i „Mi-

ljoner mimowoli”.

NOWA TOMBOLA: „Niewolnica z

Mandalay” i „Zaproszenie do wal-

ca”.

OKO PRASKIE: „Szkariatny kwiat”

i „Kapitan Korkoran”.

PAN: „Manewry miłosne”.

W Kinie PAN

Rewelacyjny polski romans

muzyczny

MANEWRY MIŁOSNE

Reż. J. NOWINA-PRZYBYLSKI

i KONRAD TOM.

W rol. gł.: Mankiewiczówna, Ha-

lana, Zimińska, Zabczyński, Sie-

lański.

Humor, Młodość, Radość, Piosenka

Przepych wystawy. Wspaniała gra!</